

RIIKLIK
TOODETE
JÄRELEVALVESTRAATEEGIA

EESTI

2022–2025

Sissejuhatus

Käesolev riiklik toodete järelevalvestrateegia on koostatud toote nõuetele vastavuse seaduse § 53¹ lõike 3 nõude täitmiseks. Sellega tagatakse *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020, 20. juuni 2019, turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011* (edaspidi „EL määrus 2019/1020“) artiklis 13 toodud kohustuse täitmine.

Käesoleva riikliku toodete järelevalvestrateegia eesmärk on tagada järjepidev, terviklik ja integreeritud lähenemisviis toodete turujärelevalvele ja Euroopa Liidu (edaspidi EL) ühtlustamisõigusaktide jõustamisele tema territooriumil, sealhulgas tema vastutusalas olevatel ELi piiridel. Dokument hõlmab tooteid käsitlevaid liidu ühtlustamisõigusakte, mis on seotud EL määrusega 2019/1020, ning kõiki toodete tarneahela etappe, sealhulgas importi ja digitaalseid tarneahelaid.

Järelevalvestrateegia on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostöös Keskkonnaameti, Maksu- ja Tolliameti, Põllumajandus- ja Toiduameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti, Terviseameti ning Transpordiametiga.

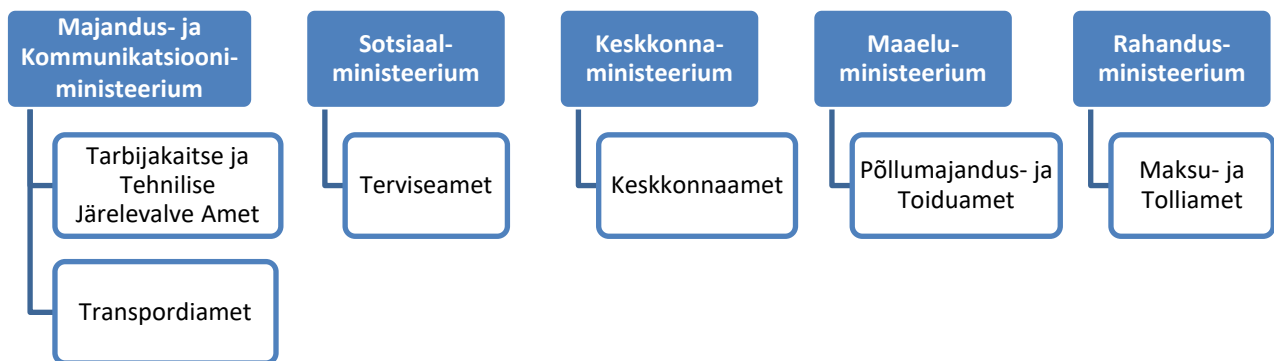
Sisukord

1.	Turujärelevalve riiklik korraldus	4
1.1.	Turujärelevalves osalevate asutuste ja nende vastutusalade kindlaksmääramine ...	5
1.2.	Turujärelevalve kooskõlastus- ja koostöömehhanismid.....	10
1.3.	Teabevahetuse süsteemid	13
1.4.	Turujärelevalvetoimingute ja asjaomaste menetluste üldine kirjeldus.....	17
2.	Taustteave.....	22
2.1.	Tarneaehelate hõlmatus	22
2.2.	Turusuundumused.....	23
3.	Prioriteetsed valdkonnad	25
4.	Riikliku järelevalvestrateegia meetmed ja algatused	29
4.1.	Kavandatud jõustamistegevused	29
4.2.	Kavandatud kontrollitasemed.....	30
4.3.	Kavandatud horisontaalsed algatused	31
5.	Järelevalve, hindamine ja näitajad	35
6.	Liikmesriikide vaheline koostöö ELis.....	38
6.1.	ELi taseme ühismeetmed.....	38
6.2.	Regioonipõhised ühismeetmed.....	39
	Lisa 1 - Üksikasjalikud andmed tootesektorite kohta.....	40
	Lisa 2 - Kokkuvõte.....	94
	Lisa 3 – Safety Gate: RAPEX kontaktid.....	99
	Lisa 4 – ICSMS kontaktid	100
	Lisa 5 - EUPCNI näitajad.....	101

1. Turujärelevalve riiklik korraldus

Toodete turujärelevalve põhimõtted on sätestatud EL määruses nr 2019/1020 ning toote nõuetele vastavuse seaduses (edaspidi TNVS). Turujärelevalveasutused ja nende tööjaotus on määratud üldjoontes TNVS alusel¹, millele lisanduvad asutuste omavahelised kokkulepped. Järelevalve toimub Eestis valdkonnapõhiselt. Toodete üle teostavad Eestis järelevalvet kuus ametit: Keskkonnaamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Transpordiamet; järelevalvet ELi välispiiril teostab Maksu- ja Tolliamet.

Järelevalveasutused ministeeriumide valitsemisalade lõikes on järgmised:

Ühtseks kontaktasutuseks EL määruse 2019/1020 art 10(3) mõistes on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

ELi turule tulevate toodete kontrolli eest vastutavaks asutuseks EL määruse 2019/1020 art 25(1) mõistes on Maksu- ja Tolliamet.

¹ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50.

1.1. Turujärelevalves osalevate asutuste ja nende vastutusalade kindlaksmääramine

1.1.1. Keskkonnaamet

Keskkonnaamet on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kelle ülesanne on muuhulgas viia ellu riigi keskkonnakasutamise, looduskaitse ja kiirgusohutuse poliitikat ning koordineerida ja teostada looduskeskkonna- ja varade kasutamise alast järelevalvet, kohaldades seaduses ettenähtud juhtudel riikliku sunni vahendeid. Samuti teostab Keskkonnaamet läbi ametnike avalikku võimu korrakaitseseaduses sätestatud juhtudel ning Keskkonnaameti järelevalveõigusega isikutel on õigus läbi viia süüteo menetlust eriseadustes toodud rikkumiste osas.

Peamiseks keskkonnajärelevalvet reguleerivateks õigusaktideks on keskkonnajärelevalve seadus ja korrakaitse seadus. Turujärelevalvet korraldavad keskkonnaalased õigusnormid on kirjas valdkondlikes eriseadustes, nagu jäätmeseadus, atmosfääriõhu kaitse seadus ja kemikaaliseadus.

TNVS alusel teeb Keskkonnaamet riiklikku järelevalvet järgmiste tootegruppide üle:

- 1) probleemtooted;
- 2) muud keskkonda ohustada võivad tooted.²

Toodete turujärelevalvega tegeleb Keskkonnaametis arvestuslikult 3 inspektorit (ametikohta täistööajaekvivalendile taandatuna). Iga-aastane arvestuslik eelarvekulu personalile on suurusjärgus 78 995 EUR ning vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimine jms) on suurusjärgus 3 700 EUR.

1.1.2. Maksu- ja Tolliamet

Maksu- ja Tolliamet (edaspidi MTA) on Rahandusministeeriumi valitsemisalasse kuuluv valitsusasutus, millel on juhtimisfunktsioon ja mis teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ette nähtud alustel ja ulatuses.

² Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50 lg 7.

MTA tegevusvaldkond on riigitulude haldamine, riikliku maksu- ja tollipoliitika rakendamine ning ühiskonna ja seadusliku majandustegevuse kaitsmine.

TNVS kohaselt kontrollib MTA imporditavate toodete ohutust ja nõuetele vastavust, tehes selleks koostööd asjaomase turujärelevalveasutusega.³

MTA on ka Euroopa Liidu turule tulevate toodete kontrolli eest vastutavaks asutuseks EL määruse 2019/1020 art 25(1) mõistes.

1.1.3. Põllumajandus- ja Toiduamet

Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi PTA) on Maaeluministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kes teeb riiklikku ja haldusjärevalvet, majandustegevusteate, tegevusloa või muu loa menetlemise käigus nõuetele vastavuse kontrolli oma pädevuse piires. PTA haldab riiklikke registreid ning teostab riiklikku järelevalvet lisaks teistele valdkondadele ka väetise valdkonnas.

Alates 16.juulist 2022.aastal hakkab PTA teostama TNVSi kohaselt riiklikku järelevalvet CE-märgisega väetisetoodetele vastavalt määrusele (EL) 2019/1009. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1009 on vastu võetud, 5. juunil 2019, ning sellega kehtestatakse ELi väetisetoodete turul kättesaadavaks tegemise nõuded ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 1069/2009 ja (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2003/2003.

PTA väetise valdkond korraldab väetiseregistri tegevust ja viib läbi järelevalvet väetise käitlemise nõuete täitmise üle. Samuti viib PTA läbi haldusmenetlust väetise valdkonnas. Eelnimetatud tegevusi väetise valdkonnas teostab PTA vastavalt väetiseseaduse § 2 lõikele 6, mis sätestab, et PTA on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1009) artiklite 6-9 tähenduses.

Turujärelevalvega tegeleb PMA-s arvestuslikult 3,5 töötajat (ametikoha täistööajaekvivalendile taandatuna). Iga-aastane arvestuslik eelarvekulu personalile on suurusjärgus 75 600 EUR aastas ning vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimine jms) on arvestuslikult suurusjärgus 3 000 EUR aastas.

³ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50 lg 9.

1.1.4. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, millel on juhtimisfunktsioon ja mis teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses sätestatud alustel ja ulatuses.

TTJA teostab TNVS alusel turujärelevalvet peamiselt järgnevatele toodetele ja seadmetele kehtestatud nõuetele vastavuse üle:

- 1) ehitusmaterjalid ja -tooted;
- 2) elektriseadmed;
- 3) raadioseade;
- 4) küttegaas, küttegaasiseade, küttegaasiseadme abiseadmed;
- 5) liftid, lifti ohutusseadised, köisteed, köistee alamsüsteemid ja ohutusseadised;
- 6) lõhkematerjalid ja pürotehnilised tooted
- 7) masinad, masinate vahetatavad seadmed, ohutusseadised, tõstmise abiseadmed, ketid, trossid ja linnid, eemaldatavad jõuülekanemehhanismid, osaliselt komplekteeritud masinad;
- 8) välitingimustes kasutatavad seadmed, lähtuvalt neile kehtestatud müra nõuetest;
- 9) plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed, kaitsesüsteemid, komponendid ja tarvikud;
- 10) kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile alluvad mõõteseadmed ja kinnispakid;
- 11) kodumasinad, soojusseadmed ja seadised nende energiatõhususe, energiamärgistuse ja ökodisaini nõuete osas;
- 12) surveadmed, sealhulgas surveanumad, torustikud, ohutus- ja lisaseadised, ohtliku vedeliku anumad ja aerosooliballoonid;
- 13) tarbijale mõeldud tooted, sealhulgas avatud kategooria mehitemata õhusõiduki süsteemid;
- 14) isikukaitsevahendid;
- 15) muud tooted, mille üle järelevalve tegemine on tema pädevusse antud seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusaktiga.^{4,5}

⁴ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50 lg 5.

⁵ Lisaks TNVS-ile on TTJA järelevalvekohustus sätestatud praegu kehtivate õigusaktide kohaselt ka kemikaaliseaduses kemikaalide ja segude ning detergentide üle, biotsiidiseaduses biotsiidide ja biotsiidiga töödeldud toodete üle ning tubakaseaduses tubakatoodetele ja nendega seonduvatele toodetele kehtestatud nõuete üle.

Turujärelevalvega tegeleb TTJA-s arvestuslikult 10 töötajat (ametikoha täistööajaekvivalendile taandatuna). Iga-aastane arvestuslik eelarvekulu personalile on suurusjärgus 350 489 EUR ning vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimine jms) on suurusjärgus 5 000 - 10 000 EUR.

1.1.5. Terviseamet

Terviseamet (edaspidi TA) on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kellel on juhtimisfunktsioon ning kes teeb riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

TA tegevuse eesmärk on tervist toetava ja parendava elu- ja õpikeskkonna kujundamisele suunatud ning kvaliteetsele tervisekaitse- ja tervishoiuteenusele orienteeritud rahvastiku tervise poliitika elluviimine tervishoiu-, tervisekaitse-, kemikaaliohutuse ja meditsiiniseadmete valdkonnas.

TNVS kohaselt teeb TA riiklikku järelevalvet toodete terviseohutuse nõuete täitmise üle. Meditsiiniseadme seaduse, kemikaaliseaduse, rahvatervise seaduse, biotsiidiseaduse ja tubakaseaduse kohaselt on TA pädev asutus järgmistes asjakohastes valdkondades:

- 1) meditsiiniseadmed;
- 2) biotsiidid;
- 3) kemikaalid;
- 4) kosmeetikatooted;
- 5) detergendid;
- 6) tubakatooted.

TA meditsiiniseadmete osakond täidab meditsiiniseadmete pädeva ja määrava asutuse ülesandeid, tagades Eestis meditsiiniseadmete alaste nõuete täitmise ja rakendamise. Tubakatoodete pädeva asutusena täidab TA tubakatoodete koostisest teavitamise kontrollimise ülesanded.

Turujärelevalvega ülalpool nimetatud valdkondades tegeleb TA-s arvestuslikult 11,9 töötajat (ametikoha täistööajaekvivalendile taandatuna). Iga-aastane arvestuslik eelarvekulu personalile on suurusjärgus 387 200 EUR ning vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimine jms) on suurusjärgus 20 000 EUR.

Lisaks kuulub kuni 01.01.2023 TA koosseisu Terviseohutuslabor (Nakkushaiguste labor, Keemialabor, Füüsikalabor, Tartu labor ja Kohtla-Järve labor). Laborite põhiülesanneteks on mikrobioloogiliste, viroloogiliste, keemiliste ja füüsikaliste uuringute tegemine. Alates 01.01.2023 ühendatakse riigi laborid üheks asutuseks.

1.1.6. Transpordiamet

Transpordiamet on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus. Transpordiameti tegevusvaldkond on inimeste ning vee-, õhu- ja maismaasõidukite liikuvuse kavandamine ning ohutu ja keskkonda säästva taristu tagamine.

Vastavalt TNVSile teostab Transpordiamet riiklikku järelevalvet nende nõuete täitmise üle, mis on kehtestatud meresõiduohutuse seaduse ning liiklusseaduse alusel järgmistele toodetele:

- 1) veesõiduk (sh väikelaevad ja jetid);
- 2) auto;
- 3) mootorratas;
- 4) mopeed;
- 5) traktor;
- 6) pisimopeed;
- 7) vahetatav pukseeritav seadeldis;
- 8) punktides 2 ja 5 nimetatud sõiduki haagis;
- 9) punktides 2–8 nimetatud sõiduki osa, süsteem, eraldi seadmestik, tarvik, lisaseade ja varustus (nt veesõidukite puhul käiturid (paadimootorid) jne).⁶

Toodete turujärelevalvega tegeleb Transpordiametis arvestuslikult 3 töötajat: 1 mootorsõidukite ja 2 veesõidukite valdkonnas (ametikoha täistööajaekvivalendile taandatuna). Iga-aastane arvestuslik eelarvekulu personalile on suurusjärgus 72 000 EUR ning vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimine jms) on suurusjärgus 30 000 EUR.

⁶ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50 lg 4.

1.2. Turujärelevalve koostölastus- ja koostöömehhanismid

1.2.1. Turujärelevalve nõukogu

Toodete turujärelevalves osalevate asutuste koostöö ja teabevahetuse edendamiseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) juurde loodud turujärelevalve nõukogu, kuhu kuuluvad kõigi TNVS alusel turujärelevalves osalevate asutuste ja nende valitsemisalade ministeeriumide esindajad.⁷

Vastava nõukogu ülesandeks on teha ettepanekuid:

- 1) turujärelevalve ja tooteohutuse strateegiliste eesmärkide püstitamiseks;
- 2) turujärelevalveasutuste struktuuri ja tegevuse prioriteetide kujundamiseks ning riigieelarveliste vahendite omavahel koostölastatud taotlemiseks;
- 3) turujärelevalveasutuste ning MTA koostöö edendamiseks;
- 4) järelevalveametnike koolituse ja rahvusvahelise koostöö edendamiseks;
- 5) muudes turujärelevalvet puudutavates küsimustes.⁸

Nimetatud nõukogu tööd korraldab MKM ning nõukogu tuleb kokku vastavalt vajadusele, kuid tavapäraselt vähemalt üks kord aastas. Nõukogu võib vastu võtta otsuseid, mis langetatakse kas konsensuse või vajadusel lihthälteenamuse alusel.

1.2.2. Turujärelevalveasutuste vahelised koostöömehhanismid

Üldiselt ei ole turujärelevalveasutuste vahel sõlmitud erilepinguid ning valdkondlik järelevalvetegevus toimub seaduses sätestatud alustel ja korras. Infot vahetatakse korralistel teabepäevadel ning ametite vaheliste otsekontaktidena vastavalt tekkinud olukorrale ja vajadusele kasutades selleks muuhulgas korrakaitseaduses ja halduskoostöö seaduses ettenähtud ametiabi taotlemise võimalust.

Väetiste kasutuse osas maastikul teevad koostööd PTA ja Keskkonnaamet. Toodete ohutuse teemadel teevad järelevalvealast koostööd vastavalt olukorrale TA, TTJA, Transpordiamet ja Politsei- ja Piirivalveamet. Elektri- ja elektroonikaseadmete ohtlike ainete sisalduse osas teevad omavahel koostööd TA, TTJA ja Keskkonnaamet.

⁷ Ametite ja ministeeriumide osas vt punktis 1 toodud tabelit.

⁸ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 51.

Siiski on teatud valdkondades loodud ka püsivaid koostöövorme nagu näiteks kemikaaliohutuse komisjon ja piiripealsete toodete eksperttöörühm.

Kemikaaliohutuse komisjon on Sotsiaalministeeriumi juurde moodustatud nõuandev organ, mille liikmeteks on valitsusasutuste esindajad (Sotsiaalministeeriumist, MKM-st, Maaeluministeeriumist, Siseministeeriumist, Keskkonnaministeeriumist, Tööinspeksioonist, TA-st, MTA-st, PTA-st, TTJA-st, Päästeametist) ja teised asjatundjad (nt Eesti Keemiatööstuse Liidust). Kemikaaliohutuse komisjoni ülesandeks on: analüüsida kemikaaliohutuse aktuaalseid probleeme; anda hinnanguid ning avaldada arvamust kemikaaliohutuse poliitika ja strateegiate kohta; teha valitsusasutustele ettepanekuid kemikaaliohutuse strateegiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks; anda hinnanguid kemikaaliohutust reguleerivate õigusaktide ja nende eelnõude kohta; teha valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid kemikaaliohutuse uuringuteks, trükiste väljaandmiseks, koolituste korraldamiseks ja terminoloogia ühtlustamiseks; vahetada teavet ja teha ettepanekuid erinevate institutsioonide tegevuse koordineerimiseks kemikaaliohutuse valdkonnas.⁹ Nimetatud komisjon kohtub vähemalt kaks korda aastas ning võtab vajadusel vastu otsuseid kas konsensuse või vajadusel lihthäälteenamuse alusel.

Piiripealsete toodete eksperttöörühm on TA juurde loodud organ, kuhu kuuluvad erinevate asutuste esindajad (Raviamet, PTA, TTJA). Piiripealsed tooted on sellised tooted, mille puhul ei ole üheselt selge, millisesse tooterühma need kuuluvad ning sellest tuleneb ka ebaselgus tootele kohaldatavate õigusaktide osas. Piiripealsete toodete määramise eksperttöörühma ülesandeks on piiripealsete toodete määramine vastavalt kehtivale seadusandlusele. Toote määramisel lähtub eksperttöörühm Euroopa Komisjoni poolt välja töötatud/avaldatud juhistest, kus piiripealsete toodete juhtumite määramisele on antud selgitavad suunised. Määramisel võetakse arvesse tootjapoolset toote määramist ning omadusi (sh. otstarve, koostis, kasutusjuhised, manustamisviis, mürgistus, väited jne). Eksperttöörühma liikmete arutelu käigus määratakse toode konkreetse tooteliigi hulka (nt. ravim, veterinaarravim, taimekaitsevahend, biotsiid, detergent, toidulisand, meditsiiniseade, kosmeetika, kemikaal, mänguasi, toode jne). Määramise osas jõutakse kokkuleppele e-maili vahendusel ning vajadusel koosolekul.

⁹ Kemikaaliseaduse § 37 lg 2.

1.2.3. Koostöö turujärelevalveasutuste ja Maksu- ja Tolliameti vahel

Vastavalt TNVSile kontrollib MTA imporditavate toodete ohutust ja nõuetele vastavust, tehes selleks koostööd asjaomase turujärelevalveasutusega.¹⁰ Seega tuleneb koostöökohustus tolli ja turujärelevalveasutuste vahel seadusest.

Üldjuhul on turujärelevalveasutuse ja MTA vaheliseks koostööks sõlmitud koostöölepe, milles on toodud asutuste õigused, kohustused ja ülesanded, kontrollitavate toodete loetelu ja vastutavate ametnike kontaktnimekiri. Koostööleppes on tavaliselt kirjeldatud teabevahetust riskianalüüside läbiviimiseks, tollikontrolli suunatud toodete korral turujärelevalveasutuselt eksperthinnangu küsimist ja andmist läbi kindlaksmääratud kontaktisikute, vormi ja viisi. Samuti käsitletakse koostöölepetes ka võimalikke koolitusvajadusi.

Informatsiooni vahetamisel järgib MTA ametisest juhendit „Juhend tooteohutuse tollikontrolliks koostöös turujärelevalve asutustega“. Informatsiooni vahetus toimub üldjuhul e-posti teel. MTA ametnikud pöörduvad küsimustega turujärelevalveasutuse kontaktisiku poole telefonitsi või e-posti teel. Kontrolliteated, mis on vormistatud koostöölepingus toodud vormile, saadetakse kontaktisiku või asutuse e-posti aadressile. Infovahetus toimub jooksvalt ning kontrollide käigus tekkivate probleemide lahendused koostöö parendamiseks arutatakse järelevalveasutuste ja MTA iga-aastastel turujärelevalve nõukogu koosolekutel.

Tulevikku vaatavalt võetakse eesmärgiks viia MTA-ga suhtlus ICSMS süsteemi, mis samas hetkel veel sellist funktsionaalsust ei toeta. EL määruse 2019/1020 art 34 lõikega 7 on Euroopa Komisjonile pandud kohustus selline elektrooniline liides luua. Tähtajaks on seatud hiljemalt neli aastat pärast vastavasisulise rakendusakti vastuvõtmist¹¹ ehk 2025.a lõpp.

¹⁰ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 50 lg 9.

¹¹ Euroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/2248, 16. detsember 2021, millega määratakse kindlaks riiklike tollisüsteemide ning turujärelevalve info- ja teavitussüsteemi vahelise elektroonilise liidese üksikasjad ning kõnealuse liidese kaudu edastatavad andmed. Kättesaadav - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32021R2248>.

1.3. Teabevahetuse süsteemid

1.3.1. ELi turujärelevalve süsteemid (Safety Gate: RAPEX, ICSMS)

1.3.1.1. ELi kiirhoiatussüsteem toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete jaoks (Safety Gate: RAPEX)

Kiirhoiatussüsteem „Safety Gate: RAPEX“ (*Rapid Alert System for non-food dangerous products*) võimaldab kiiret teabevahetust ELi turul toote ohutuse eest vastutavate riiklike ametiasutuste vahel seoses toiduks mittekasutatavate ohtlike toodetega. Iga päev saadavad riiklikud ametiasutused süsteemi „Safety Gate: RAPEX“ hoiatusi. Iga hoiatus sisaldab teavet ohtlikuks peetava toote kohta, ohu kirjeldust ja teavet meetmete kohta, mida ettevõtjad on võtnud või mille võtmist on ametiasutused nõudnud. Teised ametiasutused reageerivad igale hoiatusele ning võtavad vastavaid meetmeid, kui nad leiavad sama toote oma riigi turul. Teistel riikidel on kohustus asjaomasele teabele reageerida ja kui nad leiavad sama toote oma turul, peavad nad sellest teatama ka süsteemi „Safety Gate: RAPEX“ vahendusel.

Siseriiklikult on vastava süsteemiga seotud kohustused sätestatud TNVS § 57 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses „Toote turule laskmise kitsendustest Euroopa Komisjoni teavitamise kord“.¹² Nimetatud Vabariigi Valitsuse määruse kohaselt on „Safety Gate: RAPEX“ riiklikuks kontaktasutuseks TTJA.

TTJA-l on süsteemi Eesti kontaktasutusena kohustus teavitada Euroopa Komisjoni toote turule laskmise kitsendustest, rakendatud meetmetest (või kavatsusest rakendada meetmeid) ning nendega ettenähtud eritingimustest. „Safety Gate: RAPEX“ töö korraldamisel lähtutakse Komisjoni Rakendusotsusest (EL) 2019/417, millega sätestatakse üldist tooteohutust käsitleva direktiivi 2001/95/EÜ artikliga 12 ette nähtud Euroopa Liidu kiire teabevahetuse süsteemi ja selle teavitamissüsteemi haldamise suunised.

Kõik turujärelevalveasutused on kohustatud regulaarselt vahetama omavahel informatsiooni nende poolt tuvastatud ohtlikest toodetest ning neil on ka kohustus teavitada sellest TTJA-d. Eeltoodud kohustuse täitmiseks on turujärelevalveasutused määranud kontaktisikud. Läbi süsteemi laekunud teadete puhul peab iga asjassepuutuv turujärelevalve asutus kontrollima oma vastutusalas, kas kirjeldatud ohtlik kaup on Eestis müügil või mitte, ning kokkulepitud aja möödudes teavitama tulemustest riiklikku kontaktisikut, kes omakorda teavitab leidudest

¹² <https://www.riigiteataja.ee/akt/110042019015?leiaKehtiv>

Euroopa Komisjoni. Kui ohtlik kaup on turul avastatud, siis teavitatakse ka sellest, milliseid meetmeid konkreetsel juhul rakendati (koostatakse vastusteade).

„Safety Gate: RAPEX“ riikliku kontaktasutuse kontaktisik ning turujärelevalveasutuste kontaktisikud on toodud käesoleva järelevalvestrateegia lisas nr 3.

1.3.1.2. Info- ja teabevahetuse süsteem (ICSMS)

ICSMS (*the internet supported information and communication system for the pan-European market surveillance*) on info- ja teabevahetuse süsteem, mis on mõeldud kasutamiseks toiduks mittekasutatavate toodete turujärelevalveks ja kaupade vastastikuseks tunnustamiseks. ELi turujärelevalveasutused saavad selle kaudu edastada üksteisele infot kontrollitud toodete kohta, testide tulemusi, kasutusele võetud meetmeid jne. Avalik teave võimaldab tarbijatel, kasutajatel ja tootjatel saada infot asjassepuutuva toote kirjelduse ja toote mittevastavuse kokkuvõtte kohta.

Kui „Safety Gate: RAPEX“ süsteem käsitleb peamiselt ohtlikke tooteid, siis ICSMS sisaldab infot kõikidest toodetest, mille kohta on tehtud vastavuskontroll ning mis on uurimise tulemusena tunnistatud ohtlikuks, nõuetele mittevastavaks või mille puhul ei ole probleeme tuvastatud. Lähtudes EL määruse 2019/1020 art-st 24(4) ning TNVS § 57 lg-st 5 on ICSMS süsteemi kasutamine harmoneeritud toodete osas turujärelevalveasutustele kohustuslik aga üksnes juhtudel, kui järelevalve raames on teostatud põhjalik vastavuskontroll.

Eestis on kõik toote nõuetele vastavuse seaduse kohased turujärelevalveasutused ICSMS süsteemiga liitunud ning omavad sellele ligipääsu ning andmesisestusvõimekust. Süsteemi andmesisestuse eest vastutab iga turujärelevalveasutus vastavalt oma pädevusvaldkondadele.

ICSMS riikliku kontaktpunkti ja riikliku administraatori ülesandeid täidab MKM, kelle ülesanne on lisada ja ajakohastada kõikide riigi turujärelevalveasutuste kontaktandmeid, ja kes haldab turujärelevalveasutuste administraatorite ligipääse süsteemile.

ICSMSiga liitunud turujärelevalveasutustel on vähemalt üks asutuse administraator, kes on turujärelevalveasutuses töötav kasutaja, kelle ülesanne on ajakohastada oma organisatsiooni kontaktandmeid ja teavet selle kohta, mis on organisatsiooni vastutusalad ning mis

direktiivide/määruste täitmise järelevalvega asutus tegeleb. Samuti on asutuse administraatori ülesanne lisada ja ajakohastada kõigi teiste organisatsioonide töötavate kasutajate andmeid.

ICSMS riiklik kontaktisik, riiklik administraator ning turujärelevalveasutuste administraatorite isikud on toodud käesoleva järelevalvestrateegia lisa nr 4.

1.3.1.3. Kemikaalide registreerimisteabe ELi infosüsteem

ECHA Interact Portal NEA infosüsteem võimaldab saada kemikaalide registreerimise ja teavitamise üle järelevalve teostamiseks vajalikku teavet. Lisaks sellele vahetavad infosüsteemis riiklikud järelevalveasutused, Euroopa Komisjon ja Euroopa Kemikaaliamet muud konfidentsiaalseid teavet.

ECHA Interact Portal NEA kontaktisiku, kasutajate ja riikliku administraatori rolli täidab TA.

1.3.1.4. Kosmeetikatoodetest teavitamise ELi süsteem

Informatsioon turule lastavatest ja levitatavatest kosmeetikatoodetest on kättesaadav CPNP (*Cosmetic Products Notification Portal*) portaali kaudu, mida kasutatakse turujärelevalve, turuanalüüsi, hindamise ja tarbijate teavitamise eesmärgil pidevalt.

1.3.1.5. Tubakatoodetest ja tubakatoodetega seonduvatest toodetest teavitamise ELi süsteem

Informatsioon turule lastavatest tubakatoodetest ja tubakatoodetega seonduvatest toodetest on kättesaadav ELi portaali (EU-CEG) kaudu ning seda pidevalt kasutatakse järelevalve eesmärgil. Riikliku administraatori ülesandeid täidab TA.

1.3.1.6. Meditsiiniseadmete ELi infosüsteem

Euroopa Liidus toimub meditsiiniseadmete alane teabevahetus andmebaasi EUDAMED (*European database on medical devices*) vahendusel ja, kuni EUDAMED saavutab täisfunktsionaalsuse, vahetatakse teavet ka CIRCABC-s (*Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens*).

1.3.2. Siseriiklikud turujärelevalve süsteemid

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

TTJA omal initsiatiivil algatatud menetlused kantakse turujärelevalveasutuse tehnilise järelevalve infosüsteemi (andmekogu JVIS) ja vajadusel osaliselt üldisesse (asutuste ülesesse) dokumendihaldussüsteemi.

Keskkonnaamet

Keskkonnaamet kannab kõik oma kontrolliandmed riiklikku registrisse OKAS (objekti kontrollimise andmekogu süsteem).

Transpordiamet

Transpordiametil ei ole eraldi siseriikliku turujärelevalve infosüsteemi, menetlused registreeritakse Transpordiameti dokumendihaldussüsteemis (DELTA). Mootorsõidukite tagasikutsumiste infovahetuseks kasutatakse liiklusregistri infosüsteemi ARIS.

Terviseamet

Terviseametil on algjärgus järelevalve menetlusinfosüsteemi (MEIS) loomise kavandamine, mille algetapp hõlmab kemikaali- ja tooteohutuse valdkonda puudutava osa arendamist. Terviseameti meditsiiniseadmete osakond haldab meditsiiniseadme seaduse § 29 alusel loodud meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu (MSA).

Põllumajandus- ja Toiduamet

Põllumajandus- ja Toiduamet kasutab järelevalve korraldamisel Maaeluministeeriumi kliendiportaali ja infosüsteemi PMAIS.

1.4. Turujärelevalvetoimingute ja asjaomaste menetluste üldine kirjeldus

1.4.1. Riskipõhine turujärelevalve

Turujärelevalveasutused koostavad iga-aastaselt oma järelevalvetegevuste plaanid, mis sõnastatakse üldjuhul ametite tööplaanides. Järelevalve tegevuste planeerimiseks võetakse aluseks oma tegevusvaldkonna ohuprognosid, olemasolevad ressursid ning ameti prioriteedid.

Vastavalt korra- ja turujärelevalvetegevuste seadusele peab ohu ennetamise eesmärgil (proaktiivselt) tehtav järelevalve tuginema ohuprognosil.¹³ Ohuprognos peab põhinema faktidel või turujärelevalveasutuse teaduslikel või tehnilistel teadmistel või ELi õigusaktist tuleneval järelevalvekohustusel ning lähtuma võrdse kohtlemise põhimõttest.¹⁴ Ohuprognos võib aga ei pea olema kirjalik.¹⁵ Seega võetakse ohuprognosi koostamisel arvesse vastavalt valdkonna asjakohasusele nii toote päritolumaad, kättesaadavust/levikut, toimunud õnnetusi, avastatud tehnilisi puudusi, sihtgruppi kui ka muid järelevalve seisukohast olulisi faktoreid. Teavet ohuprognosi koostamiseks ja korrigeerimiseks kogutakse kõikvõimalikest erinevatest avalikest ja mitteavalikest allikatest nagu kaebused, meedia, päästesündmuste teated, Tööinspeksiooni õnnetusjuhtumite statistika, järelevalvemenetluste käigus kogutud info, eelmiste aastate laboratoorsete katsete tulemused, info mürgistusjuhtumite kohta, info „Safety gate: RAPEX“ süsteemi kaudu saanud ohtlike ja ICSMS süsteemis avaldatud ohtlike ja mittevastavate toodete kohta, kavandatavad ühisprojektid, turujärelevalve seniste inspekteerimiste tulemused, ProSafe jm. liikmesriikide ühisprojektid, tootegruppide riskihindamise tulemused jne. Vastavalt korra- ja turujärelevalvetegevuste seadusele peavad turujärelevalveasutused hindama oma koostatud ohuprognoside asjakohasust järjepidevalt ja vähemalt üks kord aastas ning teeb selles vajaduse korral muudatusi.¹⁶

Seega lähtutakse turujärelevalvetoimingute tegemisel eelkõige oma pädevusvaldkondade kaardistamise tulemusel saadud ohuprognosist ning sellest tulenevast kontrolli vajadusest, teisalt pöördumistest (kaebused, vihjed, meedia) tulenevast kontrolli vajadusest.

Järelevalvetegevuste planeerimist mõjutab suuresti ka järelevalve valdkonna eripära ning järelevalve korraldamise põhialused. Näiteks Transpordiamet teostab mootorsõidukite

¹³ Korra- ja turujärelevalvetegevuste seaduse § 24 lg 1.

¹⁴ *Ibid.*, § 24 lg 2.

¹⁵ *Ibid.*, § 24 lg 5.

¹⁶ *Ibid.*, § 24 lg 4.

nõuetele vastavuse üle järelevalvet läbi tüübikinnituste protsessi. Väikelaevade järelevalve käib läbi tegevusloa nõude ning selle järelkontrolli kaudu. Samuti tingituna liftide müügi- ja kasutusspetsiifikast, ei teosta TTJA nende üle tavapärasest turujärelevalvet tarnijate juures või müügikohtades. Järelevalvet turule lastavate liftide ja nende ohutusseadiste üle teostatakse osana kasutusjärelevalvest.

1.4.2. Järelevalvemenetluse algatamine

Turujärelevalveasutustele kehtib üldine abi andmise kohustus (kohustus oma pädevuse piires osutada isikutele abi ohu ennetamisel või tõrjumisel või korrarikkumise kõrvaldamisel)¹⁷ aga ka väärteomenetluse algatamise kohustuslikkuse põhimõte (rikkumiste menetlemine ja vastutusele võtmine) v.a vähetähtsatel või väärteomenetlust välistavatel juhtudel¹⁸. Kuritegusid turujärelevalveasutused ei menetle, kuid juhul kui ametnik jõuab väärtegu menetledes järeldusele, et teos on kuriteo tunnused, on ta kohustatud saatma väärteoasja materjali viivitamata prokuröri kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks.¹⁹

Turujärelevalvemenetluse algatamisel lähtutakse eelkõige ohuproгноosidest ning nendest tulenevast kontrolli vajadusest, teisalt pöördumistest (kaebused, vihjed, meedia) tulenevast kontrolli vajadusest.

Kaebuseid on võimalik esitada nii elektrooniliselt, kui ka kirjalikult paber kandjal, samuti telefoni teel anonüümselt või mitteanonüümselt. Anonüümseid ja telefoni teel laekunud kaebusi ei dokumenteerita, kuid on asjakohasuse korral ajendiks menetluse alustamisel. Turujärelevalveasutustele esitatud kaebused kantakse üldjuhul puudutatud ameti dokumendihaldussüsteemi ning menetletakse vastavalt seaduses sätestatud nõuetele.

Kaebused, mille lahendamine ei kuulu turujärelevalveasutuse pädevusse, edastatakse menetlemiseks teisele turujärelevalveasutusele.²⁰ Kaebused, mille lahendamine ei kuulu osaliselt turujärelevalveasutuse pädevusse, menetletakse kaebuse esimesena saanud asutuse poolt kaasates menetlusse teised asjakohased turujärelevalveasutused.

¹⁷ Korrakaitseaduse § 14.

¹⁸ Väärteomenetluse seaduse § 3¹.

¹⁹ *Ibid.*, § 61 lg 1.

²⁰ Korrakaitseaduse § 6 lg 5.

1.4.3. Järelevalvemenetluse eesmärk ning selle saavutamine (sh karistuspoliitika)

Järelevalvemenetluse eesmärk on tagada turul olevate toodete ohutus ja nõuetele vastavus. Eelkõige tagatakse nimetatud eesmärgi saavutamine turujärelevalve korralduses läbi kohustuse ennetada ohtu, selgitada see välja ja tõrjuda või kõrvaldada (korrakaitse meetmed), aga ka rikkujate väärteo (halduskaristused) või kuriteo (kriminaalkaristused) korras vastutusele võtmise.

Praktikas tähendab see tavapäraselt seda, et turujärelevalveasutused teevad rikkumiste tuvastamisel ettevõtjatele esmajärjekorras soovitusel või hoiatuse rikkumise lõpetamiseks²¹. Kui see tulemust ei anna, siis tehakse ettekirjutus ohu kõrvaldamiseks (toote nõuetele vastavusse viimiseks) või rikkumise lõpetamiseks (müügi peatamine) ning hoiatuse sunniraha või asendustäitmise rakendamise kohta juhul kui ettekirjutust tähtaegselt ei täideta²². Seejuures on seaduse kohaselt rakendatava sunniraha ülemäär 10 000 EUR²³ ning seda sunniraha võib rakendada korduvalt²⁴.

Juhul kui turujärelevalve eesmärk saab ettekirjutuse tegemisega tagatud ning väärteo toimepannud isik on tekitatud kahju vabatahtlikult hüvitanud või heastanud, ei pea turujärelevalvet teostav ametnik väärteomenetlust algatama ja võib piirduda üksnes hoiatusega.²⁵ Samuti on ametnikul õigus algatada väärteomenetlus lõpetada otstarbekuse kaalutlusel nt juhtudel kui isiku süü ei ole suur ja väärteomenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi või kui menetlusalune isik on väärteoga tekitatud kahju vabatahtlikult hüvitanud või heastanud.²⁶

Kui aga teos esinevad kuriteo tunnused, milleks on toote tehnilise normi nõuetele mittevastava toote valmistamine, töötlemine või turustamine, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule või tervisele või keskkonnale²⁷, siis on ametnik kohustatud saatma väärteoasja materjali viivitamata prokurörile kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks²⁸.

Kui alustatud väärteomenetlus või kriminaalmenetlus viiakse lõpule, siis võivad toote nõuete rikkumisele järgneda karistused. Juriidilise isiku saab väärteo korras vastutusele võtta üldjuhul

²¹ Korrakaitseaduse § 26.

²² *Ibid.*, § 28.

²³ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 58 lg 5.

²⁴ Asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 2 lg 2.

²⁵ Väärteomenetluse seaduse § 3¹.

²⁶ *Ibid.*, § 30 lg 1.

²⁷ Karistusseadustiku § 409.

²⁸ Väärteomenetluse seaduse § 61 lg 1.

kuni 32 000 EUR suuruse rahatrahviga või kriminaalkorras 100 - 16 000 000 EURiga.²⁹ Füüsilist isikut saab väärteo korras vastutusele võtta kuni 300 trahviühiku (1200 EUR) ning kriminaalkorras kuni 500 päevamäära ulatuses (minimaalselt kuni 5000 EUR) või 3.a vangistusega.³⁰

Karistuste määramisel arvestatakse rikkuja kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid, võimalust mõjutada süüdlast edaspidi hoiduma süütegude toimepanemisest ja õiguskorra kaitsmise huvisid.³¹

1.4.4. Sidusrühmade kaasamine järelevalvesse

Vastavalt korra- ja turujärelevalveasutustele on turujärelevalveasutustel oma pädevuse piires õigus teavitada avalikkust või isikut ohu ennetamisega seotud aspektidest ning kohustus teavitada ohukahtlusest, ohust või korrarikkumisest seoses konkreetsete toodetega (nt teadaanded, soovitusel, hoiatused).³²

Siinkohal korraldavad turujärelevalveasutused seoses ohu ennetamisega erinevaid teabepäevi ja seminare, kuhu kaasatakse kõiki huvigruppe. Konkreetsemate ohtudega seonduvalt koostavad turujärelevalveasutused pressiteateid oma järelevalvealase ja muu tegevuse kohta, avaldades meedia vahendusel artikleid, et hoiatada tarbijaid ohtlike toodete ostmise, kasutamise või hoidmise eest. Konkreetsete toodetega ja neist tulenevate ohtudega seonduvalt teavitavad näiteks TA ja TTJA elanikkonda turult kõrvaldatud ohtlikest toodetest oma kodulehe ja/või sotsiaalmeediakanalite (nt Facebook) kaudu, kust liigub informatsioon edasi erinevatesse meediakanalitesse.

Lisaks teavitustegevusele näeb seadus turujärelevalveasutustele ette võimaluse sõlmida koostööleppeid ettevõtjaid või tarbijaid esindavate organisatsioonidega.³³ Viimast tehakse kooskõlas EL määruse 2019/1020 artiklis 9 tooduga. Praktikast ei ole vähemalt toote ohutuse aspektides selliseid erileppeid senimaani sõlmitud. Küll võib leida sarnaseid leppeid tarbijaõiguste valdkonnas, kus näiteks TTJA sõlmib tarbijakaitse MTÜ-dega projektipõhiseid lepinguid akuutsete probleemvaldkondadega tegelemiseks läbi tarbijate nõustamise ja teavitamise ning tarbijate kollektiivsete huvide esindamise.

²⁹ Toote nõuetele vastavuse seaduse §-id 59-61, Karistusseadustiku § 409, § 44 lg 8.

³⁰ Toote nõuetele vastavuse seaduse §-id 59-61, Karistusseadustiku § 409 ja § 44 lg 1, 2.

³¹ Karistusseadustiku § 56 lg 1 jj.

³² Korra- ja turujärelevalveasutuste seaduse § 26 lg 1, toote nõuetele vastavuse seaduse § 55 lg 1.

³³ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 58¹.

Ühtlasi võivad turujärelevalveasutused vastavalt olukorrale kaasata 3ndaid isikuid kontrollostude tegemisse.³⁴ Viimast eelkõige juhtudel, kui järelevalve teostamine ei ole asjaolusid arvestades muul viisil võimalik või on oluliselt raskendatud.³⁵

³⁴ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 56¹ lg 5.

³⁵ *Ibid.*, § 56¹ lg 1.

2. Taustteave

Eesti kauplejate ja tarbijate teadmised kehtestatud nõuetest ning usaldus tarbimiskeskonna vastu on ELi keskmisest madalam.³⁶ Samas tooteohutust käsitlevates aspektides on Eesti näitajad ELi keskmisest kõrgemad: nii leiab ca 78% Eestis küsitletud tarbijatest ja ettevõtjatest, et turul olevad tooted on ohutud (ELi keskmine on 72%). Oluline on siinkohal ka esile tuua, et trendi vaadates liigub Eesti EL keskmisest pigem eest ära.³⁷ Tarbijate teadlikkusega seonduvalt näitavad viimased kogutud andmed, et neist 60% teab üldjoontes oma õigusi, kui on ostetud toote, mis on tunnistatud ohtlikuks, ning toote ohutusalast märgistust (mida tähendab CE-vastavusmärgis, erinevad ohusümbolid ja piktogramm) oskas üldjoontes lugeda 70% Eesti tarbijatest.³⁸

Turujärelevalve osas nõustus üksnes 67% Eesti kauplejatest väitega, et riik tagab piisavalt tootele kehtestatud ohutusnõuete täitmise (ELis keskmiselt oli see näitaja 75%).³⁹ Võrdluses teiste liikmesriikidega tõuseb Eesti esile sellega, et riigi hoiatusteated seoses toodete ohtlikkusega ei hakka ettevõtjatele samaväärselt silma.⁴⁰ Osaliselt võib see olla tingitud sellest, et Eesti järelevalveasutuste poolt „Safety Gate: RAPEX“ süsteemi lisatud hoiatused viimastel aastatel ei ole olnud arvuliselt suured ning puudutavad peamiselt vaid üksikuid tootevaldkondi nagu nt isikukaitsevahendeid (kaitsemaskid) ja mänguasjad.⁴¹

2.1. Tarneahelate hõlmatus

Turujärelevalveasutuste järelevalvepädevused katavad üldjuhul kogu tarneahelat.

Siiski on osades järelevalve valdkondades pädevused jagunenud erinevate ametite vahel, kus: osad teostavad järelevalvet tootja/importööri/hulgimüüja juures aga teised jaemüüja juures; mõned teostavad järelevalvet valdkonna kõikide nõuete üle aga teised kitsalt märgistusnõuete üle; või on järelevalvepädevused mingil määral ametite vahel kattuvad. 17.detsembril 2019.a toimunud turujärelevalve nõukogu kohtumisel leiti, et mõistlik oleks selline jaotus üle vaadata. Peamise põhjendusena toodi esile soov tõsta riikliku turujärelevalve efektiivsust ja teiselt poolt

³⁶ Euroopa Komisjon. Consumer Conditions Scoreboard (2019), lk 22.

³⁷ *Ibid.*, lk 61.

³⁸ Eesti Konjunktuuriinstituut. Tarbijakaitse olukorrast Eestis (2021), lk 8.

³⁹ Euroopa Komisjon. Consumer Conditions Scoreboard (2019), lk 43.

⁴⁰ *Ibid.*, lk 45 – Eesti on tulemuste kohaselt viimasel kohal.

⁴¹ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts>

vähendada turuosalistele langevat halduskoormust. Turujärelevalve efektiivsus tõuseb läbi riigi hinnangute ja tegevuste järjepidevuse tagamise. Kui järelevalve on tootegrupiti suunatud ühte ametisse, siis väheneb võimalus, et sama olukorda hinnatakse riigi silmis erinevalt. Samuti suureneb ametite omanikutunne ja vastutus ning selgineb turuosaliste ootus, kuna teatakse kellelt ja mida oodata. Ühtlasi tekib ametites tootega seoses tervikpilt ja seega ajapikku parem ülevaade turul toimuvast. Viimane võimaldab suunata järelevalve teraviku just sellesse turustusahela etappi ja sellisel viisil, kus see on kõige efektiivsem.

Nimetatud olukorra muutmiseks on alustatud rida tegevusi, millest lähemalt käesoleva dokumendi punktis 4.3.

2.2. Turusuundumused

OECD on oma toote ohutuse valdkonna töös aina enam esile tõstnud e-kaubanduse ja uuenduslike kaupadega seotud teemad.⁴² Nimetatud valdkonnad ning lisaks ka keskkonnaga seotud teemad tulevad esile muuhulgas Euroopa Komisjoni megatrendide kaardistusest.⁴³

Esiteks, e-kaubanduse turg on viimase kahe aastakümne jooksul märkimisväärselt muutunud ning seda on hoogustanud kiiresti arenev digitaalne innovatsioon ja uued ärimudelid, suurenenud juurdepääs internetile ja mobiilsele ühenduvusele, samuti on kasvanud internetiturud, mis on peamised kanalid tehingute tegemiseks.⁴⁴

Teiseks, tarbijatest on saanud aktiivsed turuosalised, kes juhivad innovatsiooni, konkurentsi ning majanduslikku ja sotsiaalset kasvu. Nende andmed on muutunud oluliseks ja strateegiliseks majanduslikuks varaks, mis annab jõudu mitmetele uutele tehnoloogiatele, ärimudelitele ning laiemale valikule konkurentsivõimeliste hindadega pakutavatele uuenduslikele kaupadele ja teenustele nagu nn asjade interneti tooted (IoT) kui ka tehisintellekti sisaldavad tooted.⁴⁵

⁴² OECD. Recommendation of the Council on Consumer Product Safety (2020). Dokument nr OECD/LEGAL/0459, lk 3. „Given the digital transformation taking place globally, the work of the WPCPS has had an increased focus on product safety issues relating to e-commerce and new and emerging technologies, such as the internet of things and artificial intelligence.”

⁴³ Euroopa Komisjon. Megatrendid. https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/tool/megatrends-hub_en

⁴⁴ OECD. Report on the Implementation of the OECD Recommendation on Consumer Protection in E-commerce. Dokument nr DSTI/CP(2021)5/FINAL, lk 4.

⁴⁵ *ibid.*

Lisaks eelnevale on kliimamuutused ja keskkonnaseisundi arengud pannud ohtu Euroopa ja kogu maailma kestma jäämise. Nende probleemide adresseerimiseks on koostatud Euroopa Roheline kokkulepe⁴⁶, mis muuhulgas toob endaga kaasa uusi tootenõuded, et reageerida probleemidele, mis seonduvad kiiresti lagunevate toodete ning toodete keeruka taaskasutuse ning parandatavusega⁴⁷.

⁴⁶ Euroopa Komisjon. Euroopa Roheline kokkulepe (2019). Dokumendi nr COM(2019) 640 final.

⁴⁷ Euroopa Komisjon. Uus ringmajanduse tegevuskava - Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel (2020). Dokumendi nr COM(2020) 98 final, lk 4. „Selles seadusandlikus algatuses on põhitähelepanu all ökodisaini direktiivi laiendamine lisaks energiamõjuga toodetele ka muudele toodetele, et ökodisaini raamistikku saaks kohaldada võimalikult laia tootevaliku suhtes ja et see aitaks kaasa ringmajanduse toimimisele.“

3. Prioriteetsed valdkonnad

Toodete turujärelevalve prioriteetsed valdkonnad kujunevad turujärelevalveasutuste riskihinnangute alusel. Riskipõhist turujärelevalvet on kirjeldatud üldisemalt lähemalt käesoleva järelevalvestrateegia punktis 1.4.1.

Kõrgendatud tähelepanu pööratakse lastele suunatud tootegruppidele, kuivõrd tegemist on väga haavatavale tarbijaskonnale mõeldud toodetega, mille puhul on nõuetele mittevastavuse korral riskid suured. Näiteks 2020.a ja 2021.a esimeses kvartalis on juhtunud vähemalt 9 õnnetust, mil laps on alla neelanud kaks või enam magnetit ja vajanud seepärast arstlikku sekkumist. Ühtlasi viitavad senised järelevalve tulemused suurtele probleemidele eelkõige importtoodete nõuetele vastavusega. Aastal 2021 olid mänguasjad „Safety Gate: RAPEX“ süsteemis üks kahest enim teavitatud tooteliigist (20% kõikidest teavitatud toodetest). Seega jõuab jätkuvalt ELi turule laste tervisele tõsist ohtu kujutavaid mänguasju, mistõttu kõrgendatud tähelepanu ohtlike toodete tuvastamisele ning infovahetus liikmeriikide vahel on väga oluline. Ka järelevalvepraktika kinnitab seda asjaolu, kuivõrd 2021.a kontrollid kolmandatest riikidest pärit lastetoodete osas (mänguasjad, lastehooldustooted jms) näitavad, et vabasse ringlusesse lubati vaid 10% kontrollitud toodete kogumahust. Selline madal nõuetele vastavate toodete protsent kinnitab, et valdkonnas on probleeme ELi nõuete täitmisega. Siia alla kuulub ka lastele suunatud kosmeetika. Lastele suunatud kosmeetika korral on tegemist väga haavatavale tarbijaskonnale mõeldud toodetega, mille puhul on nõuetele mittevastavuse korral risk tervisekahjustuse tekkimiseks suur. Lisaks ei saa laste puhul alati kindel olla kosmeetikatoodete sihipärasel kasutamises. Mootorsõidukite vallas on prioriteediks sõidukites kasutatava laste turvavarustuse kontroll.

Kemikaaliohutuse valdkonnas pööratakse kõrgendatud tähelepanu eelkõige laia tarbijaskonnaga toodetele, millel on ohu realiseerumise risk tavapärasest kõrgem. Näiteks mittemahapestavate kosmeetikatoodete korral on tegemist nahaga pikaajalises kontaktis oleva kosmeetikatootega, mille puhul on nõuetele mittevastavuse korral risk tervisekahjustuse tekkimiseks märkimisväärselt suurem kui mahapestava kosmeetika korral. Nõuetele mittevastavuse tulemuseks võib olla, et turule pääsevad tooted, mille ohutus pole piisavalt hinnatud ning mille kasutamisel võivad tekkida ajutised või püsivad tervisekahjustused. Puuduliku märgistuse tulemusena ei saa tarbija piisavat teavet toote kohta ning võib toodet valesti kasutada, mis võib põhjustada tervisekahjustusi. Samuti võib tarbija kasutada endale mittesobivat toodet (näiteks allergikud, lapsed jt haavatavamad kasutajarühmad), mille tagajärjeks võivad olla tervisekahjustused. Turustamiseelsete tegevuste täitmata jätmine võib põhjustada ka ebaausat konkurentsi turul. Sama kehtib ka desinfektsioonivahenditele ja

kahjuritõrjevahenditele, kuivõrd nendesse gruppidesse kuuluvad muuhulgas ka inimese naha desinfitseerimiseks ettenähtud vahendid ja sääse/puugitõrjevahendid, mis on mitterahvastavad ja/või võivad kergesti sattuda pikaajalisse kokkupuutesse inimese nahaga. Suuhügieenitoodete puhul on tegemist limaskestadega kokkupuutuva tootega ning kirjanduse andmetel jõuab suu limaskestadega kokkupuutuvatest kosmeetikatoodetest umbes 10% organismi. Samuti on suu limaskestadega kokkupuutuvate kosmeetikavahendite korral suur allaneelamise oht..

Kõrgendatud tähelepanu pööratakse ka elektri- ja elektroonikaseadmetele ning raadioseadmetele, kuivõrd selliste toodete maht ning kasutajate hulk turul on väga suur. Elektri- ja elektroonikaseadmed ning raadioseadmed, mis ei vasta nõuetele või mille märgistus ja/või kasutusjuhend on puudulik võib seada ohtu kasutaja elu, tervise ja vara. Sellised seadmed võivad mittenõuetekohasuse korral tekitada elektrišokki, sädet (millest tekib tuleoht) jms. Senine järelevalve praktika näitab, et suuremaks ja massilisemaks kitsaskohaks on elektri- ja elektroonikaseadmete ning raadioseadmete importimisel osutunud RoHS direktiivi nõuete täitmine, kuivõrd seadmed võivad sisaldada ohtlike keemilisi aineid (nt plii, elavhõbe, ftalaadid), mis mitte ainult ei kahjusta inimese tervist vaid seavad ohtu ka keskkonna. Elektromagnetilise ühilduvusega seotud probleemid võivad segada nt seadmete vahelist andmete edastust ja seadmete toimimist, millega võib põhjustada ohtlikke olukordi (nt seadmete iseeneslik käivitumine ja peatumine, ohutust tagavate süsteemide häirimine ja elutähtsa raadioside jms häirimine). Näiteks on mitmesugused AC/DC toiteplokid peamised probleemtooted elektromagnetilise ühilduvuse tõttu, seetõttu on toiteplokid ka kõrgendatud tähelepanu all. Raadioseadmete puhul on kõrgendatud tähelepanu all seadmed, mille eesmärk ongi tekitada raadiohäireid. Selliseks seadmeks on nt levi segaja ehk „jammer“. Seade kiirgab kindlatel sagedustel raadiolaineid, mis takistavad teiste seadmete toimivat sidepidamist. Segajad võivad häirida ka GPSi ja WLANi tööd. Levinuim on GSM segaja, mille puhul on peamisteks sihtmärkideks GSM terminalid (nt häireseadmed, mis kasutavad GSM sidet). Eriti kõrged turvariskid kaasnevad GPS seadme häirimisel, kuna seadet kasutatakse navigeerimisel, pääste- ja jälgimisteenustel.

Ehitustoodete valdkonnas pööratakse kõrgendatud tähelepanu nende toodete toimivuse tagamisele. Ehitustooted, mis ei vasta nõuetele või mille märgistus/kasutusjuhend on puudulik võib seada ohtu inimese elu, tervise, vara kui ka keskkonna. Kui toodete toimivus ei ole tagatud võib tekkida oht elule ja tervisele eelkõige tuleohutus ja evakutsiooni toodete puhul. Lisaks võib ehitus muutuda kasutuskõlbmatuks. Selliste tagajärgede kaalukus aga on olulise ohuga. Sõltuvalt toote otstarbest, omadustest ja parameetritest võib mittevastavate toodete esinemise tõenäosus olla keskmine. Enamjaolt kasutavad ehitustooteid professionaalid ning

tegemist ei ole üldjuhul lõpptootelega ehk toode on mõeldud püsivaks paigaldamiseks ehitisse. Senised järelevalve tulemused näitavad, et enamuse mittevastavusi on vormilised, samas on ka aastate jooksul olnud tõsiseid mittevastavusi, mis on katsetuste läbi kinnitatud. Aastate 2016-2020 vahemikus viidi läbi mitmeid müürikividega survetugevuse katsetusi ning enamuse korral ei vastanud müürikivid deklareeritud survetugevuse näitajale. Kuna tegemist on tootega, mis on ehitise kandvakraaktsiooni osa võib kahjustuda terve ehitise konstruktsioon ning ehitise muutuda kasutuskõlbmatuks.

Mootorsõidukite valdkonnas pööratakse kõrgendatud tähelepanu senise järelevalve raames esile kerkinud probleemsematele tootegruppidele nagu nt sõiduki välisvalgustuse kasutamiseks müüdadav LED ja Xenon valgusallikad, elektrilised jalgrattad, istmega tõukerattad ja (pisi)mopeedid. Samuti pööratakse kõrgendatud tähelepanu elektriliste sõidukite pakkumisele turul, kuivõrd tekkinud on palju poode, kus see tootegrupp on valikus esindatud ja ka uusi poode, mis üksnes selliste sõidukite müügile on keskendunud. Elektriliste sõidukite populaarsuse kasvu ilmestab ka tänavapilt, kus järjest rohkem on märgata liikluses elektriliikureid.^{48,49}

Väetiste valdkonnas pööratakse kõrgendatud tähelepanu kõrge plahvatusohuga ammoniumnitraatväetiste turustamisele ning pakendi märgistusele mittevastavate väetiste turustamisele. Eelkõige peetakse siin riskantsemaks suuremates kogustes 3ndatest riikidest Eestisse tulevaid tooteid ja neid tooteid, mis tehakse turul kättesaadavaks ettevõtjate poolt, kes on viimastel aastatel toime pannud nõuete rikkumisi. Seetõttu suunatakse kontrollid eelkõige väetise maaletootjatele ja hulgimüüjatele, kus käideldakse väetisi suurtes kogustes, et avastada võimalikud puudused enne, kui tooted on jõudnud jaemüüjate kaudu lõpptarbijateni.

Seoses jätkuva COVID19 levikuga pööratakse kõrgendatud tähelepanu isikukaitsevahendite nõuetele vastavusele eelkõige III ohukategooria isikukaitsevahendite⁵⁰ ja kaitsemaskidega seoses – siinkohal pööratakse jätkuvalt tähelepanu ka nn kogukonnamaskidele (riidest näomaskid). Tähelepanu pööratakse nii isikukaitsevahendite märgistusele kui kasutusjuhendite olemasolule, arusaadavusele ja keelele. Senised järelevalvetulemused

⁴⁸ Seda järeldust kinnitab ka Euroopa Komisjoni poolt 2012 avaldatud uuring „Study on market development and related road safety risks for L-category vehicles and new personal mobility devices“.

⁴⁹ Euroopa Jalgrattatööstuse Konföderatsiooni 2020. a avaldatud andmetel 2019. aasta kohta oli jalgrataste ja e-jalgrataste kogumüük varasema aastaga võrreldes sama, moodustades umbes 20 miljonit müüdü ühikut. Samas elektriliste jalgrataste müügiarv aastatel 2018-2019 kasvas 23% ületades esimest korda aastas müüdü 3 miljoni ühiku piiri, moodustades 17% jalgrataste kogumüügist.

⁵⁰ vahendit mis peavad tagama kaitse ohtude eest, mis võivad kaasa tuua väga tõsiseid tagajärgi, nagu surm või pöördumatu tervisekahjustus.

eelkõige importtoodetega seonduvalt kinnitavad probleemi akuutsust: 2020.a vastas kontrollitud toodete kogumahust nõuetele üksnes 23,5% toodetest, 2021.a-l 26%.

Meditsiiniseadmete järelevalves on viimastel aastatel samuti suurimat tähelepanu pööratud COVID-19 pandeemiaga seotud seadmetele, milleks on meditsiinilised maskid, COVID-19 antigeeni kiirtestid aga ka pulssoksümeetrid ja termomeetrid. Tähelepanu pööratakse laialdast kasutust leidvate seadmete reklaamides esitatava teabe korrektsusele.

4. Riikliku järelevalvestrateegia meetmed ja algatused

4.1. Kavandatud jõustamistegevused

Järelevalvetegevuse eesmärki ning selle saavutamise viise kirjeldatakse üldiselt käesoleva järelevalvestrateegia punktis 1.4.3. Praktikas tähendab see tavapäraselt seda, et turujärelevalveasutused teevad rikkumiste tuvastamisel ettevõtjatele esmajärjekorras soovitusel või hoiatuse rikkumise lõpetamiseks. Kui see tulemust ei anna, siis tehakse ettekirjutus ohu kõrvaldamiseks (toote nõuetele vastavusse viimiseks) või rikkumise lõpetamiseks (müügi peatamine) ning hoiatuse sunniraha või asendustäitmise rakendamise kohta juhul kui ettekirjutust tähtaegselt ei täideta.

Üldjoontes on turujärelevalveasutuste käsutuses terve rida nii korrakaitseadusest kui TNVS-ist tulenevaid turujärelevalve meetmeid: avalikkuse teavitamine ohtudest⁵¹, ettekirjutus ja haldussunnivahendi kohaldamine⁵², ohu tõrjumine või korrarikkumise kõrvaldamine turujärelevalveasutuse poolt⁵³, küsitlemine ja dokumentide nõudmine⁵⁴, kutse ja sundtoomine⁵⁵, isikusamasuse tuvastamine⁵⁶, vallasasja läbivaatus⁵⁷, valdusesse sisenemine⁵⁸, valduse läbivaatus⁵⁹, vallasasja hoiulevõtmine⁶⁰, hoiatuste nõudmine vms turule laskmise eeltingimuste seadmine⁶¹, toote ajutine turult kõrvaldamine⁶², turule laskmise keelamine, sh toote vabasse ringlusesse lubamise keelamine⁶³, toodete turult kõrvaldamine⁶⁴, toodete tagasinõudmine lõppkasutajatelt⁶⁵, ekspordi keelamine⁶⁶, tasuta näidiste nõudmine ja vajaduse ekspertiisi tegemine⁶⁷, veebilehe omanike kindlakstegemine⁶⁸, kontrolltehingute tegemine, sh varjatult⁶⁹, veebiliidesele ligipääsu piiramine, seal esineva teabe kõrvaldamise nõudmine või hoiatuste lisamise nõudmine⁷⁰.

⁵¹ Korrakaitseaduse § 26, TNVS § 55, § 56 lg 9.

⁵² Korrakaitseaduse § 28.

⁵³ Korrakaitseaduse § 29, TNVS § 56 lg 2 p 5.

⁵⁴ Korrakaitseaduse § 30.

⁵⁵ *Ibid.*, § 31.

⁵⁶ *Ibid.*, § 32.

⁵⁷ *Ibid.*, § 49.

⁵⁸ Korrakaitseaduse § 50, TNVS § 56 lg 1.

⁵⁹ Korrakaitseaduse § 51.

⁶⁰ Korrakaitseaduse § 52, TNVS § 56 lg 7.

⁶¹ Toote nõuetele vastavuse seaduse § 56 lg 2 p 1-2.

⁶² *Ibid.*, § 56 lg 2 p 3.

⁶³ *Ibid.*, § 56 lg 2 p 4, § 56 lg 5.

⁶⁴ *Ibid.*, § 56 lg 2 p 5.

⁶⁵ *Ibid.*, § 56 lg 2 p 6.

⁶⁶ *Ibid.*, § 56 lg 5.

⁶⁷ *Ibid.*, § 56 lg 7.

⁶⁸ *Ibid.*, § 56 lg 8.

⁶⁹ *Ibid.*, § 56 lg 9, § 56¹ lg 5.

⁷⁰ *Ibid.*, § 56 lg 9.

Turujärelevalvemeetme valikul lähtub turujärelevalveasutus kaalutusõiguse, proportsionaalsuse ja otstarbekuse põhimõtteid arvestades, tagades seejuures isikute õiguste kaitse ja inimväärikus.⁷¹ Eelkõige tähendab see seda, et turujärelevalveasutus kohaldab mitmest sobivast ja vajalikust riikliku järelevalve meetmest seda, mis nii isikut kui ka üldsust eeldatavalt kõige vähem kahjustab, mis on proportsionaalne, arvestades meetmega taotletavat eesmärki ja kiireloomulist kohaldamist nõudvat olukorda, ja üksnes nii kaua, kui eesmärk on saavutatud või seda ei ole enam võimalik saavutada.

Käesoleva dokumendi 3.peatükis kirjeldatud prioriteetsetes valdkondades plaanitakse kontrollida omaalgatuslikult ettevõtjaid, kes lasevad tooteid turule ja teevad neid turul kättesaadavaks. Eelkõige keskendutakse siinkohal ettevõtjatele, kes suunavad turule tooteid suuremas koguses või kelle osas on varasem järelevalvepraktika osutanud probleemidele. Siinkohal kontrollitakse toodete nõuetekohasust ka tollipiiril ning teistes müügikohtades sh e-kauplustes, sotsiaalmeediaplatformidel ja oksjoniportalides. Omaalgatuslik kontroll keskendub esmajärjekorras toote märgistuse ja dokumentatsiooni nõuetele vastavuse kontrollile aga ka toodete juhuvalimi alusel testimisele.

Samuti pööratakse läbivalt erilist tähelepanu erinevatest kanalitest laekunud vihjetele ja kaebustele seoses ohtlike või nõuetele mittevastavate toodetega: nt „Safety Gate: RAPEX“ teated, ICSMSi kanded, tarbijate/ettevõtjate vihjed ja/või kaebused.

E-kaubandusega seonduvalt on üks turujärelevalveasutus võtnud kasutusele „SAFE programmi“, mis on ühenduses RAPEXiga ning mille eesmärk on otsida internetist RAPEXi kaudu laekunud ja ohtlikuks tooteks tunnistatud toodet ning otsida seda erinevatelt internetilehtedelt. Juhul kui RAPEXis teavitatud ohtlik toode on mingil veebilehel müügis, siis teavitab programm sellest turujärelevalveasutust üks kord nädalas. SAFE programm võimaldab tulemusi filtreerida nii, et nt kuvatakse ainult .ee domeeniga kodulehti.

4.2. Kavandatud kontrollitasemed

Alljärgnevalt on välja toodud käesoleva dokumendi 3.peatükis nimetatud prioriteetsete valdkondade järelevalveks kavandatud minimaalsed vastavuskontrolli eesmärgid.

⁷¹ Korrakaitseaduse § 7-9.

Kemikaalide, detergentide, biotsiidide (sh desinfitseioonivahendid, kahjuritõrjevahendid), mänguasjade, lapsehooldustoodete ja kosmeetikatoodete ohutuse valdkonnas plaanib TA läbi viia iga-aastaselt minimaalselt 140 vastavuskontrolli ning testida ca 60 toodet.

Elektri- ja elektroonikaseadmete valdkonnas plaanib Keskkonnaamet iga-aastaselt läbi viia minimaalselt 30 vastavuskontrolli ning testida ca 15 arv tooteid.

TTJA plaanib iga-aastaselt oma järelevalve valdkonnas läbi viia tööplani kohaseid vastavuskontrole ning nt 2022.a plaanitakse testida vähemalt 31 toodet. Rõhuasetus seatakse ohuprognosis nimetatud tootegruppidele nagu nt lastele suunatud tooted (eelkõige mänguasjad, lapsehooldustooted), elektri- ja raadioseadmed, ehitustooted ja isikukaitsevahend (eelkõige III ohukategooria isikukaitsevahendid, kaitsemaskid ja nn kogukonnamaskid).

Mootorsõidukite valdkonnas, eelkõige mootorsõidukites kasutatavate laste turvavarustuse, sõidukites kasutatavate valgusallikate ning L-kategooria sõidukite järelevalves plaanib Transpordiamet iga-aastaselt läbi viia hinnanguliselt 10-14 vastavuskontrolli ning teostada 1 sõiduki testimine, mille juures viime läbi vähemalt 5 komponendi testi.

Väetiste valdkonnas siseriikliku kontrolli raames plaanib Põllumajandus- ja Toiduamet iga-aastaselt läbi viia minimaalselt 180 vastavuskontrolli ning võtta ca 80 kontrollproovi väetise koostise ja nõuetele vastavuse määramiseks. EL väetisetoodete määruse (EL) nr 2019/1009 alusel toodetud CE märgistusega väetisetoodete vastavuskontroll hakkab edaspidi toimuma vihje või kaebuse põhised.

4.3. Kavandatud horisontaalsed algatused

4.3.1. Turujärelevalvepädevuste korrastamine

2020.a alguses kohtusid TA, TTJA, Sotsiaalministeerium ning MKM. Arutati võimalikke muutusi seoses järgmiste tootegruppidega: detergentid, aerosoolid, biotsiidid, kosmeetikatooted, mänguasjad, lapsehooldustooted, REACH ja CLP. Selle kohtumise ning sellele kohtumisele järgnenud arutelude tulemusena leiti, et pinnakattevahendite (detergentide/aerosoolide jms), biotsiidide, kosmeetikatoodete, CLP ning REACH-määruse ainete ja segude järelevalve võiks jääda TA ainupädevusse ning mänguasjade, lapsehooldustoodete ning REACH-määruse lisaga XVII seotud toodete järelevalve TTJA

ainupädevusse. Ühtlasi leiti, et esitatud muudatused ei ole sellist laadi, mis tooksid endaga kaasa vajadust jagada ümber ressursse puudutatud ametite vahel. Sotsiaalministeerium lisas vajalikud seadusemuudatused biotsiidiseaduse muutmise eelnõusse, mis peaks vastu võetama 2022.a-l.

2020.a alguses kohtusid Põllumajandusamet, TTJA, Maaeluministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Arutati võimalikke muutusi seoses väetiste järelevalvega. Arutelu tulemusena leiti, et väetiste järelevalve võiks jääda Põllumajandusameti ainupädevusse. Ühtlasi leiti, et esitatud muudatus ei ole sellist laadi, mis tooks endaga kaasa vajadust jagada ümber ressursse puudutatud ametite vahel. Maaeluministeerium on lisanud vajaliku seadusemuudatuse väetiseseaduse muutmise eelnõusse, mis jõustub eeldatavalt 2022.a-l.

4.3.2. ICSMS täitmine ja „Safety Gate: RAPEX“ teavitused

Lähtudes asjaolust, et ICSMS ning RAPEX infoedastus on LRidele ELi õigusest tulenevalt kohustuslik, võtavad turujärelevalveasutused eesmärgiks nende süsteemide täitmise kas otse või läbi turujärelevalveasutuse sisese ja nimetatud ICSMS süsteemi liidestamise. Kuna ICSMS süsteem võimaldab genereerida süsteemist otse RAPEX teavitusi, siis tagab ICSMS süsteemi infoedastamise toimimine ka RAPEX teavituste korraldamise kõige optimaalsemal viisil.

Hetkeseisuga üks turujärelevalveasutus (TA) juba täidab otse ICSMS. Üks turujärelevalveasutus (Transpordiamet) plaanib alustada ICSMS-i täitmisega 2022.a II poolest.

MKM võtab endale kohustuse selgitada välja need turujärelevalveasutused, kes soovivad täita ICSMS otse ning need, kes soovivad oma siseriikliku turujärelevalvesüsteemi liidestada ICSMSiga.

Seejärel selgitab MKM välja:

- a) kas ja millal oleks Euroopa Komisjonil võimalik läbi viia ICSMS kasutamise koolitus nendele, kes soovivad ICSMSi otse kasutusse võtta ja kes ei ole juba seda koolitust läbinud ning
- b) kuidas on korraldatud ICSMS liidestamine siseriiklike järelevalvesüsteemidega.

Vastavalt kogutud infole koostatakse iga turujärelevalveasutusega täpsem tegevusplaan seatud eesmärgi saavutamiseks.

4.3.3. E-kaubanduse järelevalve tõhustamine

Arvestades käesoleva dokumendi punktis 2.2 toodud turusuundumisi seoses e-kaubandusega seatakse eesmärgiks internetimüügi automaatset järelevalvet võimaldavate programmide kasutuselevõtt ning juurutamine oma igapäevases töös.

Dokumendi punktis 4.1 on mainitud ühte sellist süsteemi („SAFE programm“)⁷², mis on TTJA poolt täna kasutuses. Samas muutub selle programmi kasutamine 2023.a-st tasuliseks, mistõttu ei pruugi see programm sõltuvalt küsitava tasu suurusest olla sobiv kõikidele turujärelevalveasutustele, k.a TTJA-le.

Alternatiiv eelmises lõigus mainitud programmile on Euroopa Komisjoni DG JUSTi poolt administreeritav „eSurveillance - Product Safety“ programm.⁷³ Vastav süsteem ei ole praktikas niivõrd tõhus kui eelpool mainitud „SAFE programm“, kuid samas on süsteemiga liitumine ja selle kasutamine liikmesriikide turujärelevalveasutustele tasuta.

MKM võtab eesmärgi saavutamiseks endale kohustuseks korraldada mõlema programmi tutvustuse käesoleva dokumendi punktis 1.2.1 käsitletud turujärelevalve nõukogu kohtumisel.

Alternatiivselt analüüsib MKM võimalust ehitada üles siseriiklik analoogne järelevalvetööriist krati projektide raames⁷⁴ juhul kui eelpool nimetatud tööriistad osutuvad kas liiga kalliks või ebatõhusaks ja seega vajadustele mittevastavaks.

4.3.4. Toodetega seotud õnnetuste kogumine

Eestil puuduvad ülevaatlikud andmed toodetega seotud õnnetustest ning nende põhjustest, sh kas õnnetuse põhjustas kasutaja hooletus või oli toode vigane. Andmed, mis on olemas, näitavad pigem turujärelevalve tõhusust või tarbijate/ettevõtjate subjektiivseid hinnanguid olukorrast. Siinkohal kogutakse turujärelevalve andmeid pigem selle kohta, kui palju kontrollide ja mis toodete osas aastas teostati ning mis oli nende kontrollide tulemused. Samuti uurib

⁷² Vt lühitutvustust <https://www.sik.dk/en/business/nyheder/new-digital-fine-toothed-comb-denmark-about-make-more-300-million-european-consumers-safer>

⁷³ Vt lähemalt https://esurveillance.ec.europa.eu/product_safety/

⁷⁴ Vt lähemalt <https://www.kratid.ee/>

Euroopa Komisjon tarbijate/ettevõtjate hinnanguid läbi *Consumer Market Monitoring Survey*⁷⁵ küsitluste.

OECD oma soovitusel siiski esile toonud, et vastavalt vajadusele tuleks kaaluda riiklike asutuste riskijuhtimisprogrammide raames ohtlike toodete põhjustatud vigastuste andmekogumis- ja analüüsisüsteemide loomist ja hooldamist siseriiklikul tasandil.⁷⁶

MKM võtab eesmärgiks selgitada välja ohtlike toodete põhjustatud vigastuste andmekogumise võimalused siseriiklikul tasemel.

⁷⁵ Vt lähemalt <https://public.tableau.com/views/ConsumerMarketMonitoringSurvey/Start?:showVizHome=no>

⁷⁶ Recommendation of the Council on Consumer Product Safety, punkt 14 „*Consider establishing and maintaining, as part of government bodies’ risk management programmes, data collection and analysis systems on injuries resulting from unsafe products at the domestic level, as appropriate*“. Veebis kättesaadav <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0459>

5. Järelevalve, hindamine ja näitajad

Turujärelevalve tulemuste jälgimiseks ning hindamiseks lähtutakse toote nõuetele vastavuse võrgustiku (EUPCN) näitajatest. Vastavate näitajate tulemusi kogutakse üks kord aastas ja eelnenud täisaasta kohta ning neid arutatakse turujärelevalve nõukogus. Viidatud andmed koondab MKM käesoleva dokumendi lisas nr 5 toodud vormile kas otse ICSMS süsteemist või kui seal andmed puuduvad, siis Euroopa Komisjoni kogutud andmevormil.

EUPCNI näitajad:

1. Skaleeritud eelarve (ressursid);

Selle näitaja all tuuakse summeeritult välja toodete turujärelevalvet teostavate töötajate eelarvekulu: arvestuse aluseks ametikoha täistööajaekvivalendile taandatud ametikohtade arv korrutatuna ametniku keskmise brutopalgaga. Samuti tuuakse siin all summeeritult välja arvestuslikud kulud turujärelevalveks vajalikele tehnilistele vahenditele (nt testimisele, teavituskampaaniatele, IT-lahendustele jms).

2. Skaleeritud töötajad (ressursid);

Selle näitaja all tuuakse summeeritult välja toodete turujärelevalvet teostavate töötajate üldarv (ametikoha täistööajaekvivalendile taandatuna).

3. Nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid – tooterühmad⁷⁷ (tegevused);

Eelkõige on käesoleva punkti aruandlus seotud ICSMSi sisestatava infoga. Kokkuleppeliselt sisestatakse ICSMSi kõik toodete kontrollid, mille järelevalve tegemise raamest vormistati tulemus järelevalveametniku poolt ühel või teisel viisil kirjalikult.

Euroopa Komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) määratluses on põhjalik kontroll *„toote kavandi, toote, protsessi või paigaldise kontrollimine ja selle vastavuse kindlakstegemine erinõuetele või kutsealase hinnangu alusel üldnõuetele. Võib sisaldada mis tahes otsest või kaudset menetlust, et teha kindlaks, kas tehniliste eeskirjade või standardite asjakohased nõuded on täidetud. Mõnikord saab seda jätkata ainult dokumentaalseks*

⁷⁷ Euroopa Komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) määratluses on tooterühm „samasse sektoris kuuluvate toodete kogum, millel on sama sihtotstarve“, nt külmpakid.

kinnitamiseks. Muul ajal võib see hõlmata laborikatsetusi või muid sama keerukaid protseduure.“

Euroopa Komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) määratluses on tooterühm „*samasse sektorisse kuuluvate toodete kogum, millel on sama sihtotstarve*“, nt külmkapid.

4. Nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid – tootemudelid (tegevused);

Eelkõige on käesoleva punkti aruandlus seotud ICSMSi sisestatava infoga. Kokkuleppeliselt sisestatakse ICSMSi kõik toodete kontrollid, mille järelevalve tegemise raamest vormistati tulemus järelevalveametniku poolt ühel või teisel viisil kirjalikult.

Euroopa Komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) määratluses on tootemudel „*samasse rühma kuuluvate ja samade omadustega toodete komplekt*“, nt konkreetne kaubamärk ja mudel.

5. Laborikatsed – tooterühmad (tegevused);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik teostatud laborikatsed seoses tooterühmadega.

6. Laborikatsed – tootemudelid (tegevused);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik teostatud laborikatsed seoses tootemudelitega.

7. Ametite vahelised teabenõuded⁷⁸ (koostöö);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik turujärelevalveasutuste poolt esitatud kirjalikult andmepäringud, mis on suunatud teistele turujärelevalveasutustele nii riigi siseselt kui piirüleselt, sh vastavasisulised päringud Maksu- ja Tolliametilt.

8. Ametite vahelised jõustamismeetmete rakendamise taotlused⁷⁹ (koostöö);

⁷⁸ Teabenõuded = Requests for Information (RFI) ICSMS süsteemis.

⁷⁹ Jõustamismeetmete rakendamise taotlused = Requests for Enforcement Measures (RFEM) ICSMS süsteemis.

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik esitatud ametiabi taotlused nii riigi siseselt kui piiriüleselt, sh vastavasisulised taotlused Maksu- ja Tolliametile.

9. Teadaanded ettevõtjatele (koostöö);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik ettevõtjatele suunatud teadaanded, soovitud või hoiatused, mis on tehtud korra- ja turvalisuse seaduse § 26 alusel.

10. Ettekirjutused ettevõtjatele (koostöö);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik ettevõtjatele korra- ja turvalisuse seaduse § 28 alusel tehtud ettekirjutused.

11. Nõuetele mittevastavad tooted (tulemused);

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid (näitaja nr 3), mis lõppesid korra- ja turvalisuse seaduse § 5 lg- le 1.⁸⁰

12. Tooted, mis kujutavad endast ohtu (tulemused).

Käesoleva punkti all tuuakse summeeritult välja kõik nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid (näitaja nr 3), mis lõppesid nõuetele mittevastava toote tuvastamisega (näitaja nr 11) ja kus tuvastati oluline või kõrgendatud oht tulenevalt korra- ja turvalisuse seaduse § 5 lg-st 3 ja 4.⁸¹

⁸⁰ Korra- ja turvalisuse seaduse § 5 lg-st 1. rikkumine on avaliku korra kaitsealas oleva õiguse rikkumine või õigushüve kahjustamine.

⁸¹ „Oluline oht“ on oht isiku tervisele, olulise väärtusega varalisele hüvele, keskkonnale või käesoleva paragrahvi lõikes 4 (kõrgendatud oht) nimetatud kuriteo toimepanemise oht. „Kõrgendatud oht“ on oht isiku elule, kehalisele puutumatusele, füüsilisele vabadusele, suure väärtusega varalisele hüvele, suure keskkonnakahju tekkimise oht või karistusseadustiku 15. peatükis sätestatud I astme kuriteo või 22. peatükis sätestatud kuriteo toimepanemise oht.

6. Liikmesriikide vaheline koostöö ELis

6.1. ELi taseme ühismeetmed

Enamjaolt osalevad turujärelevalveasutused oma valdkonda puudutavates Euroopa Komisjoni ADCO (Administrative Cooperation Group) töögruppides, kus tehakse valdkonnaspetsiilist koordineeritud koostööd teiste liikmesriikidega.

Näiteks Keskkonnaamet teeb koostööd teiste liikmesriikidega rehvide märgistamise ADCO töögrupis ning ADCO RohS Enforcement Network töögrupis. Transpordiamet osaleb AUTOMOTIVE ADCO ja väikelaevade direktiivi nõuandva komitee (RCD ADCO) töös. PTA osaleb FERTI ADCO töögruppides. TA osaleb mänguasjade valdkonna ja kosmeetikatoodete valdkonna ADCO töögruppides. TTJA osaleb ehitustoodete, elektri- ja elektroonikaseadmete, raadioseadmete, pürotehnika, isikukaitsevahendite, droonide, energiamärgise, liftide, madalpinge, masinate, mõõteseadmete, tekstiiltoodete, jms oma järelevalve valdkonna ADCO töögruppides.

Lisaks nimetatud ADCO töövormidele osalevad turujärelevalveasutused erinevates muudes ELi ühistegevustes.

Näiteks Transpordiamet on varasemalt osalenud mootorsõidukite valdkonna tüübikinnituse- ja turujärelevalveasutuste foorumil „Forum for the Exchange of Information on Enforcement“, mille raames arutati tüübikinnitusraamistikku jäävate toodete ning tüübikinnitusmenetlusega seotud probleeme. TTJA on võtnud osa rahvusvaheliste koostöövõrgustike ICPEN (International Consumer and Enforcement Network), PROSAFE (Product Safety Enforcement Forum of Europe) ja CASP (Coordinated activities on the safety of products) tegevustest ja koostööprojektidest, aga ka CSN (Consumer Safety Network) koostöövõrgustiku ja „Safety Gate: RAPEX“ kontaktide kohtumistest. TA osaleb erinevates ühisprojektides ja võrgustikes nagu nt ECHA (Euroopa Kemikaaliamet) foorum, BPRS foorum (Biocidal Product Regulation Subgroup) ning PEMSAC (Platform of European Market Surveillance Authorities for Cosmetics). Meditsiiniseadmete osas osaleb TA CAMD (Competent Authorities for Medical Devices) kohtumistel ning MDCG (Medical Device Coordination Group) tööühmades.

6.2. Regioonipõhised ühismeetmed

Levinud on ka regioonipõhised turujärelevalvealased koostöövormid erinevates valdkondades.

Näiteks Transpordiamet viib väikelaevadega seoses pisteliselt läbi oma valdkonna toodete ühiskontrolle paadimessidel koos naaberriikidega (2008 – Soome, 2009 – Läti, 2011 – Soome, 2012 – Tallinn, 2016 – Tallinn, 2017 – Soome, 2019 - Tallinn), kus aktiivsem koostöö on kujunenud Soome, Rootsi ja Lätiga.

PTA osaleb kord aastas rotatsiooni korras korraldataval Balti- ja Põhjamaade väetisealasel kohtumisel.

TTJA kohtub kord aastas teiste Balti riikide tarbijakaitseametitega, kus arutatakse igal aastal olulisi tarbijakaitse ja toote ohutuse alaseid küsimusi, mis on ühised kõikidele osalejatele, arutletakse ühiste piiriüleste juhtumite üle, antakse ülevaade eelmise perioodi olulisematest sündmustest ja tegevustest ning püütakse leida võimalusi veelgi efektiivsemaks koostöök.

Lisa 1 - Üksikasjalikud andmed tootesektorite kohta

Liidu ühtlustamisõigusaktid on loetletud EL määruse 2019/1020 I lisas. Sellele lisanduvad pärast nimetatud määruse jõustumist vastu võetud liidu ühtlustamisaktid, mis samuti viitavad nimetatud EL määrusele 2019/1020.

Turujärelevetoimingud on esitatud vastavalt toote nõutele vastavuse võrgustiku (EUPCN) turujärelevalve näitajate tootesektorite loetelule.

1. Meditsiiniseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2017/745; EL määrus 2017/746
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Meditsiiniseadmete seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid; toote nõuetele vastavuse seadus
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Eestis asuvate tootjate puhul viib Terviseamet läbi nende auditeerimise kord kolme aasta jooksul. Auditi käigus vaadatakse läbi meditsiiniseadmete tehniline dokumentatsioon ja tehakse parendusettepanekud, mis vormistatakse märgukirjana. Parendusettepanekute täitmist kontrollitakse järelauditi käigus.</p> <p>Suuremat prioriteetsust antakse tootjatele, kes saavad soodustusi Eesti riigilt – näiteks nende tooteid kompenseerib mingis ulatuses Eesti Haigekassa.</p> <p>Järelevalves pööratakse suuremat tähelepanu kvaliteedijuhtimissüsteemidele, ohujuhtumitest teavitamise osale ja seadmete nõuetele vastavuse kontrollile. Ennetuse eesmärgil korraldatakse teabepäevi tootjatele, importijatele, levitajatele, tervishoiuteenuse osutajatele. Samuti osaletakse teavitatud asutuste ühishindamistes.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Terviseamet Meditsiiniseadmete osakond, Põllu 1a, 50303 Tartu, e-post: mso@terviseamet.ee, www.terviseamet.ee. <u>Kontaktisik:</u> Piret Põiklik, telefon: +372 5853 3610 , e-post: piret.poiklik@terviseamet.ee.</p>

<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.
--	--

2. Kosmeetikatooted

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 1223/2009, Komisjoni määrus 655/2013/EL
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Rahvatervise seadus ⁸² ja selle alusel kehtestatud õigusaktid; toote nõuetele vastavuse seadus
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Terviseamet Järelevalvet tehakse õigusaktide, TA pädevuse, ohuproгноosi ja tööplaani alusel vastutava isiku (tootja/importija) juures ning hulгимүүгis (levitaja). Plaaniväline järelevalve hõlmab kiiret reageerimist pöördumistele, signaalidele, kaebustele ning RAPEX ja ICSMS süsteemist tuleneva infole. Plaanilise järelevalve korral pööratakse kõrgendatud tähelepanu mittemahapestavatele kosmeetikatoodetele ning lastele suunatud kosmeetikatoodetele. Selleks kontrollitakse vastutava isiku juures kosmeetikatoote koostisainete, sealhulgas säilitusainete, värvainete ja piiratud kasutusega muude ainete sisaldusele kehtestatud nõuetest kinnipidamist, kosmeetikatoote kohta nõutavat dokumentatsiooni, ehk tooteandmiku: sh ohutusvaru arvutuste alusel iga sisalduva koostisaine ohutust kontrollitavas kosmeetikatootes, koostisosade ohutuskardid koos andmetega KMR (kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste), „nano“ ja allergeensete ainete kohta, kosmeetikatoodete ohutuse aruande sisu ja kvaliteeti, andmed kosmeetikatoote

⁸² <https://www.riigiteataja.ee/akt/104012021013?leiaKehtiv>

	<p>laborikatsete ja loomkatsete kohta, kosmeetikatoote pakendil tarbijale esitatud teabe, sh väidete vastavust kehtivatele nõuetele ja märgistuse vastavust. Levitaja juures kontrollitakse väidete, märgistuse ja koostise nõuetele vastavust. Järelevalve käigus kontrollitakse ettevõtte poolt CPNP süsteemis teavitamise kohustusest kinnipidamist ning tõsisest soovimatust mõjust teatamise kohustuse täitmist. Vajadusel kontrollitakse järelevalve käigus kosmeetikatooteid laboratoorselt, arvestades laborite võimalusi ja nende ressursse.</p> <p>Uue Rahvatervishoiu seaduse⁸³ eelnõu kohaselt, mille kavandatud jõustumisaeg on 2023. aasta 1. juulil, kosmeetikatoodete üle järelevalve kogu ulatuses antakse üle Terviseametile, ehk TA-le lisandub järelevalve kohustus kosmeetikatoodete üle jaemüügis, sh internetikaubanduses. Lisanduva järelevalve kohustuse täitmise saavutamine saab olema peamine järelevalve eesmärk TA-le aastateks 2023-2025.</p>
<p><i>Vastutav asutus</i></p>	<p>Riiklikku järelevalvet kosmeetikatoodete kättesaadavaks tegemisele kehtestatud nõuete ja kosmeetikamääruse artiklis 25 loetletud nõuete täitmise üle artikli 22 kohaselt teostavad Terviseamet ja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.⁸⁴</p> <p>Terviseamet</p>

⁸³ [Rahvatervishoiu seadus 486 SE](#)

⁸⁴ RTerS § 15 lg 2.

	<p>Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn, e-post: info@terviseamet.ee, www.terviseamet.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Natali Promet, telefon: +372 7943533, e-post: natali.promet@terviseamet.ee.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

3. Mänguasjad

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2009/48/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Mänguasjade valdkonnas on prioriteetsemateks tegevusteks: <ul style="list-style-type: none">- Mänguasjade märgistuse ja eestikeelse teabe kontroll;- Mänguasjade testimine ftalaatide sisalduse ning väikelaste (alla 3 aastaste laste) mänguasjade mehhaaniliste-füüsikaliste omaduste osas (eelkõige väikeste osade eraldumine);- RAPEX ja ICSMS süsteemist tuleva info analüüsimine ning sealt edastatava teabe alusel järelevalve teostamine;- Ettevõtjate ja tarbijate nõustamine sh mänguasjade ohutuse kampaania(te) ja infopäeva korraldamine.
<i>Vastutav asutus</i>	Järelevalvet teostavad Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet jaekaubanduses mänguasjade nõuetele vastavuse üle ning Terviseamet tootmisettevõtetes, impordiga tegelevates ettevõtetes ja hulgiladudes. Terviseamet Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn, e-post: info@terviseamet.ee , www.terviseamet.ee . <u>Kontaktisik:</u> Marina Karro, telefon: +372 7943530, e-post: marina.karro@terviseamet.ee . Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

	<p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

4. Isikukaitsevahendid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2016/425
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Keskendutakse jätkuvalt isikukaitsevahendite valdkonnas maskide (nii isikukaitsevahenditeks klassifitseeruvad maskid kui laiatarbe näokatted) järelevalvele (e-kaubandus, tavakaubandus) ning pööratakse tähelepanu ka teiste COVID 19 pandeemia tõkestamisega seotud isikukaitsevahendite nõuete vastavusele.</p> <p>Lisaks tehakse järelevalvet pöördumiste, signaalide, RAPEX ja ICSMS süsteemist tuleneva info, kaebuste jms alusel.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

5. Ehitustooted

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 305/2011
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Nõuetele vastavuse järelevalve planeeritakse vastavalt ameti ohuproгноosile ja kindlatele prioriteetidele, milleks on piirkonnad, ettevõtted, ehitustoodete ohtlikkuse tase ning kaebuste ja õnnetuste statistika.</p> <p>2018-2020. aastal on tegeletud peamiselt tugevussorditud ehituspuidu ja automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi toodete kontrolliga. Lisaks sellele oleme kontrollinud ka suitsutorusid ning suitsuandureid.</p> <p>Lähiaja prioriteetideks on: puit-ehtusplaadid, kinnitusvahendid ja avatäited (tuletõke).</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Toomas Tamm, telefon: +372 6672196, e-post: toomas.tamm@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

6. Aerosoolid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 75/324/EEC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõutele vastavuse seadus; seadme ohutuse seadus; nende alusel kehtestatud õigusaktid.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).
<i>Vastutav asutus</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).

7. Lihtsad surveanumad ja surveseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/29/EU; EL direktiiv 2014/68/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõutele vastavuse seadus; seadme ohutuse seadus; nende alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Turujärelevalve teostamise aluseks on iga-aastane tööplan ja ohuproгноos, mis arvestab olemasolevaid ressursse, prioriteete ja vajadusi.</p> <p>Tööplani koostamise aluseks on ametile saabunud kaebused, ICSMS ja RAPEX kaudu saabunud info nõuetele mittevastavate toodete kohta, PED ADCO töögrupist saabunud info ohtlike surveadmete kohta, ühisprojektid, ühiskondlikust huvist, ning eelnenud perioodi järelevalve tulemustest.</p> <p>Kontrollitakse turujärelevalve käigus õnnetustega seotud tooteid ja tooteid, mille kohta on tarbijate käest tulnud kaebuseid. Samuti on tähelepanu all tooted, mille kohta on Maksu- ja Tolliamet saatnud teateid.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Maanus Urb, telefon: +372 6672177; e-post: maanus.urb@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

8. Transporditavad surveseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2010/35/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõutele vastavuse seadus; seadme ohutuse seadus; nende alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).
<i>Vastutav asutus</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Sama, mis punktis 7 (lihtsad surveanumad ja surveseadmed).

9. Masinad

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2006/42/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametis on turujärelevalvekampaaniate planeerimisel ja üksikmenetluste algatamisel ajendiks informatsioon erinevatest kanalitest (sh kaebused, õnnetusjuhtumid, avariid, AdCo-d, ICSMS ja RAPEX), samuti turule tulevate uutel või tarbijaturul varem kasutamata või väga vähe kasutatud tehnoloogiatel põhinevad tooted.</p> <p>Masinaohutuse valdkonnas on turujärelevalvealaste kontrollide prioriteetideks elektritõukerattad, tösteseadmed ja masinaohutus.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Jana Baljutis-Kütt, telefon: +372 6201712, e-post: jana.kytt@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

10. Liftid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/33/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Tingituna liftide müügi- ja kasutusspetsiifikast, ei teosta Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet nende üle tavapäraselt turujärelevet tarnijate juures või müügikohtades. Järelevet turule lastavate liftide ja nende ohutusseadiste üle teostatakse osana kasutusjärelevet.
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee . <u>Kontaktisik:</u> Reino Bürkland, telefon: +372 667 2173, e-post: reino.burkland@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

11. Köisteed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2016/424
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Sama, mis punktis 10 (liftid).
<i>Vastutav asutus</i>	Sama, mis punktis 10 (liftid).
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Sama, mis punktis 10 (liftid).

12. Väritingimustes kasutatavate seadmete müra

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2000/14/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Sama, mis punktis 9 (masinad).
<i>Vastutav asutus</i>	Sama, mis punktis 9 (masinad).
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Sama, mis punktis 9 (masinad).

13. Plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed ja kaitsesüsteemid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/34/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Järelevaet plahvatusohtlikus keskkonnas kasutamiseks mõeldud seadmete ja välitingimustes kasutatavate seadmete müra üle teostatakse osana masinate turujärelevaet, võttes aluseks selliste seadmete turule laskmise järelevaet saadud varasemad kogemused ja riskide hindamise.
<i>Vastutav asutus</i>	Sama, mis punktis 9 (masinad).
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Sama, mis punktis 9 (masinad).

14. Pürotehnilised tooted

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2013/29/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Turujärelevalve on osa üldisest nõuetele vastavuse järelevalvest, hõlmates peamiselt vastavusdokumentatsiooni kontrolli vedude puhul ning dokumentide ja märgistuse kontrolli ladudes ja müügikohtades.</p> <p>Ka Politsei- ja Piirivalveametil ning Päästeametil on õnnetuste osas olemas järelevalve läbiviimise õigus, kellega tehakse ka vajadusel koostööd. Enne kõrghooaega (aasta lõpp) räägitakse eelnimetatud ametitega läbi, millised on erinevate asutuste järelevalve plaanid.</p> <p>Nii nagu ka varasematel aastatel on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil plaanis kontrollida pürotehniliste toodete müügikohtades tooteid ja üldiseid võõrandamise nõudeid.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Reeme Unnuk, telefon: +372 667 2106, e-post: reeme.unnuk@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

15. Tsiiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/28/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Lõhkematerjaliseadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Turujärelevalve on osa üldisest nõuetele vastavuse järelevalvest, hõlmates peamiselt vastavusdokumentatsiooni kontrolli vedude puhul ning dokumentide ja märgistuse kontrolli ladudes ja kasutuskohtades.</p> <p>Koostööd lõhkematerjali käitlemise nõuete täitmise tehakse nii Politsei- ja Piirivalveameti, Kaitsepolitsei ameti, Päästeameti kui ka Maksu- ja Tolliametiga.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Lauri Kütt, telefon: +372 6672185, e-post: lauri.kytt@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

16. Küttegaasiseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2016/426
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Seadme ohutuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid; toote nõuetele vastutuse seadus.
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Turujärelevalve teostamise aluseks on igaaastane tööplan ja ohuproгноos, mis arvestab olemasolevaid ressursse, prioriteete ja vajadusi. Tööplani koostamise aluseks on ametile saabunud kaebused, ICSMS kaudu saabunud info nõuetele mittevastavate toodete kohta, GAD ADCO töögrupist saabunud info ohtlike gaasiseadmete kohta, ühisprojektid, ühiskondlikust huvist, ning eelnenud perioodi järelevalve tulemustest.</p> <p>Eelkõige kontrollitakse turujärelevalve käigus õnnetustega seotud tooteid ja tooteid, mille kohta on tarbijate käest tulnud kaebuseid.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Alar Punson, telefon: +372 6672195, e-post: alar.punson@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

17. Mõõtevahendid, mitteautomaatikakaalud, kinnispakis tooted ja mõõtühikud

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/32/EU; EL direktiiv 2014/31/EU; EL direktiiv 2007/45/EC; EL direktiiv 75/107/EEC, EL direktiiv 76/211/EEC; EL direktiiv 80/181/EEC; EL direktiiv 2009/34/EC.
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Mõõteseadus ja selle alusel vastu võetud õigusaktid; toote nõuetele vastavuse seadus.
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Turujärelevalve teostamise aluseks on igaaastane tööplan ja ohuprognos, mis arvestab olemasolevaid ressursse, prioriteete ja vajadusi. Tööplani koostamise aluseks on ametile saabunud kaebused, ICSMS kaudu saabunud info nõuetele mittevastavate toodete kohta, ühisprojektide tulemused, ühiskondlikust huvist, ning eelnenud perioodi järelevalve tulemustest.
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee . <u>Kontaktisik:</u> Priit Poschlin, telefon: +372 667 2193, e-post: priit.poschlin@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

18. EMC (elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi) alla kuuluvad elektriseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/30/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate elektriseadmete turujärelevalve on enamasti proaktiivne ja põhineb tollikontrollidel. Riskianalüüsist tuleneva madala riskihinde tõttu on elektriseadmete kontrollid kauplustes ja maaletoojate juures harvad. Esineb ka reaktiivset lähenemist kaebuste näol. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet osaleb EMC ADCO töögrupis ja töögrupi raames toimuvates kampaaniates.
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee . <u>Kontaktisikud:</u> Ursula Oraby, telefon: +372 6672091, e-post: ursula.oraby@ttja.ee ; Taavi Lentso, telefon: +372 6672164 , e-post: taavi.lentso@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

19. RED direktiivi alla kuuluvad raadioseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/53/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Raadioseadmete turujärelevales kasutatakse nii proaktiivset kui ka reaktiivset lähenemist. Reaktiivsetest lähenemisest järelevalve teostamisel võib esile tuua klientidelt laekunud kaebused ning info, mis tuleb raadiosageduste järelevalvest (raadiohäireid põhjustavad seadmed).</p> <p>Proaktiine lähenemine hõlmab tollikontrolle ja kaupluste/maaletoojate, sh internetikaupluste kontrolle. Kontrollitavate toodete valikul arvestatakse riskianalüüsi tulemustega.</p> <p>Raadioseadmete puhul on kõrgendatud tähelepanu all seadmed, mille eesmärk on tekitada raadiohäireid. Selliseks seadmeks on nt levi segaja ehk „jammer“.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Ursula Oraby, telefon: +3726672095, e-post: ursula.oraby@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

20. LVD (madalpinge direktiiv) alla kuuluvad elektriseadmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/35/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seaduse; seadme ohutuse seadus; ning nende alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Nõuetele vastavuse järelevalve planeeritakse vastavalt ameti ohuproгноosile ja kindlatele prioriteetidele, milleks on piirkonnad, ettevõtted, elektriseadmete ohtlikkuse tase ning kaebuste ja õnnetuste statistika.</p> <p>Tegeletakse peamiselt toiteplokkide, LED valgustite ja lampide ohutuse kontrolliga koostöös Maksu- ja Tolliametiga. Prioriteetseteks tootegruppideks on ka akulaadijad ja vingugaasiandurid.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 6672000, e-post: info@ttja.ee . <u>Kontaktisikud:</u> Taavi Lentso, telefon: +372 6672164, e-post: taavi.lentso@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

21. RoHS (teatavate ohtlike ainete kasutamise piirangute direktiiv), WEEE (jätmete direktiiv) alla kuuluvad elektri – ja elektroonikaseadmed ning patareid ja akud

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2011/65/EU; EL direktiiv 2006/66/EC; EL direktiiv 2012/19/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Kemikaaliseadus, jäätmeseadus, toote nõuetele vastavuse seadus.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Kontrollitavad tootevaldkonnad määratakse RoHS Enforcement Network kohtumisel saadava teabe alusel.</p> <p>Ohtlike ainete sisalduse piirmäärade direktiivi 2011/65/EU (RoHS) nõuetele vastavuse kontroll põhineb üldreeglina dokumentide kontrollil, mis toimub paralleelselt LVD (2014/35/EÜ) ja EMC (2014/30/EÜ) direktiividele vastavuse kontrolliga, kuna enamikule elektri/elektronikaseadmetele rakenduvad eelpool nimetatud direktiivide nõuded.</p> <p>Peamised kontrollitavad tootegrupid on mänguasjad, erinevad valgustid, LED-lambid, toiteplokid, pikendusjuhtmed jms vastavalt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti, Keskkonnaameti ning Maksu- ja Tolliameti ühisele tooteohutuse kontrolli kokkuleppele.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Keskkonnaamet</p> <p>Roheline 64, 80010, Pärnu, telefon: +372 662 5999, e-post: info@keskkonnaamet.ee;</p> <p>www.keskkonnaamet.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Margit Pokrovski, telefon: + 372 56 997 826, e-post: margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee.</p>

	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Taavi Lentso, telefon: +372 6672164, e-post: taavi.lentso@ttja.ee;</p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<p><i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i></p>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

22. Kemikaalid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 1907/2006; EL määrus 648/2004, EL määrus 649/2012, EL direktiiv 2004/42/EC; EL määrus 850/2004; EL määrus 842/2006; EL määrus 517/2014; EL määrus 1005/2009; EL määrus 1272/2008; EL määrus 2017/852
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Kemikaaliseadus, toote nõuetele vastavuse seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, jäätmeseadus.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Terviseamet</p> <p>Järelevalve käigus kontrollitakse toodete vastavust REACH-, CLP-, detergendi- ja PIC- määruste nõuetele vastavalt Ameti pädevusele, ohuproгноosile ja tööplaanile. Erilist tähelepanu pööratakse kemikaalide registreerimisele, arvestuse pidamisele, piirangutele, ainete identifitseerimisele, klassifitseerimisele, määrgistamisele, pakendamisele ja ohutuskaartide koostamisele. Terviseamet osaleb iga-aastaselt ECHA foorumi rahvusvahelistes REACH-EN-FORCE (REF) ja BPR-EN-FORCE (BEF) järelevalveprojektides. Projekti REF-10 (2022) fookuses on toodetes sisalduvad väga ohtlikud (SVHC) või erinevate regulatsioonide poolt piiratud ained. Projekt REF-11 (2023) keskendub kemikaalide ja biotsiidide ohutuskaartide (SDS) nõuetele vastavuse kontrollimisele.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Järelevalvet teostatakse vastavalt ameti ohuproгноosile ja tööplaanile. Erilist tähelepanu pööratakse eelpool nimetatud</p>

	<p>toodete märgistusele. Samuti kontrollitakse laekunud signaalide ja vihjete põhjal tarbijatele jaemüügi korras keelatud ainete/segude müüki e-kaubanduses.</p> <p>REACH- ja CLP- määruse (eelpool nimetatud pädevuse piires) nõuetele vastavuse osas tehakse järelevalvet pöördumiste, signaalide, RAPEX ja ICSMS süsteemist tuleneva info ning kaebuste alusel.</p> <p>Detergentide vastavust määrusele nr 648/2004/EÜ kontrollitakse vastavalt prioriteetidele ning vajadusel pööratakse tähelepanu detergentide märgistusele. Testimisi ei ole Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet detergentide valdkonnas teostanud. Järelevalvet teostatakse laekunud signaalide/vihjete või vajaduse põhiselt.</p> <p>Keskkonnaamet</p> <p>Fookuses külmaaineid sisaldavate seadmete müüjad ja hooldajad, f-gaaside mahutite müüjad, autode kliimaseadmete hooldajad ning registreerimata seadmete kontroll. Samuti osaleb Keskkonnaamet koos Terviseametiga ülalmainitud projektis REF-10 (2022).</p>
<p><i>Vastutav asutus</i></p>	<p>Terviseamet on määruste nr 1907/2006/EÜ (REACH-määrus) ja nr 1272/2008/EÜ (CLP-määrus) nõuete täitmise üle Eestis järelevalvet koordineeriv asutus, kes esitab Euroopa Komisjonile aruanded ametlike kontrollide ning muude REACH-määruse ja</p>

CLP-määruse nõuete täitmise tagamise meetmete kohta.

Terviseameti pädevuses on järelevalve tegemine REACH- ja CLP-määrusega aine ja segu tootjale, importijale ning toote valmistajale esitatud kohustuste ja nõuete ning ainele, segule ja tootele esitatud nõuete täitmise üle nende valmistaja ja importija juures ning hulgimüügis. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb järelevalvet REACH- ja CLP-määrustega aine ja segu märgistamisele ning pakendamisele esitatud nõuete täitmise üle jaemüügis, REACH-määruse XVII lisaga aine, segu ja toote turuleviimisele ja kasutamisele esitatud piirangute täitmise üle jaemüügis.

Vastavalt kemikaaliseadusele teostab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet järelevalvet detergendi turustamiseks esitatud nõuete täitmise üle jaekaubanduses ja Terviseamet detergendi turule laskmisele esitatud nõuete täitmise üle (määrus nr 648/2004/EÜ). Riiklikku järelevalvet lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate värvide ja muude pinnakattevahendite ning sõidukite viimistlusmaterjalide märgistuse vastavuse kohta esitatavate nõuete täitmise üle teostavad atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Terviseamet. Terviseamet teeb järelevalvet lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate värvide, muude pinnakattevahendite ning sõidukite taasviimistlusmaterjalide märgistusele esitatavate nõuete täitmise üle hulgimüügis

(direktiiv 2004/42/EÜ). Osoonikihti kahandavate ainete ja fluoritud kasvuhoonegaaside osas teeb dokumentaalset ja märgistuse kontrolli Keskkonnaamet.

Keskkonnaameti tegevused kemikaaliseaduse kohaselt on järelevalve tegemine:

- 1) REACH-määrusega kehtestatud ainete registreeringu ja autoriseeringu nõude, kemikaali ohutuskaardi ja selles esitatud kokkupuutestsenaariumide järgimise ning keskkonnaohtlikkuse seisukohast esitatud piirangute järgimise üle;
- 2) CLP-määruse kohaste märgistamise ja pakendamise nõuete täitmise üle;
- 3) keskkonnale ohtliku kemikaali käitlemise muude asjakohaste nõuete täitmise üle oma valdkonna järelevalve objektidel.

Terviseamet

Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn, e-mail: info@terviseamet.ee.

Kontaktisik:

Aljona Honga, telefon: +372 7943625, e-post: aljona.honga@terviseamet.ee.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 6201707, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.

Kontaktisikud:

Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;

Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.

	<p>Keskkonnaamet</p> <p>Roheline 64, 80010, Pärnu, telefon: +372 662 5999, e-post: info@keskkonnaamet.ee; www.keskkonnaamet.ee</p> <p><u>Kontaktisik:</u></p> <p>Kristi Leemet (REACH- ja CLP-määruste kemikaalid), telefon: +372 56830084, e-post: kristi.leemet@keskkonnaamet.ee;</p> <p>Margit Pokrovski, telefon: + 372 56997826, e-post: margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

23. Ökodisain ja energiamärgistus

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2009/125/EC; EL määrus 66/2010; EL määrus 2017/1369, EL direktiiv 92/42/EEC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus; seadme ohutuse seadus; ning nende alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Nõuetele vastavuse järelevalve planeeritakse vastavalt ameti ohuprognosile, tööplaanile ja kindlatele prioriteetidele, milleks on piirkonnad, ettevõtted ning kaebuste statistika.</p> <p>Järelevalves pööratakse tähelepanu kodumasinade energiamärgistusnõuete ja ökodisaini nõuete (2017/1369, 2009/125/EÜ) täitmisele jaekaubanduses. LED valgustite ja LED lampide energiatõhususe nõuetele vastavuse kontroll toimub koostöös Maksu- ja Tolliametiga.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 6672000, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee . <u>Kontaktisikud:</u> Taavi Lentso, telefon: +372 6672164, e-post: taavi.lentso@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

24. Rehvide märgistamine

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2020/740
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus; atmosfääriõhu kaitse seadus
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Turujärelevalve rehvide märgistamise osas on üks osa autohooldustöökodade ja tootjavastutusnõuete kontrollist.
<i>Vastutav asutus</i>	Keskkonnaamet Roheline 64, 80010, Pärnu, telefon: +372 662 5999, e-post: info@keskkonnaamet.ee ; www.keskkonnaamet.ee . <u>Kontaktisik:</u> Margit Pokrovski, telefon: + 372 56997826; e-post: margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

25. Väikelaevad

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2013/53/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Meresõiduohutuse seadus; toote nõuetele vastavuse seadus; nende aluse kehtestatud õigusaktid.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Väikelaevade kui veesõidukite puhul on esmatähtis nende merekõlblikkus. Seda hinnatakse läbi tootele kehtestatud nõuetele vastavuse tõendamise kontrollimise. Samuti on valdkonnas märkimisväärne osa järelevalvetegevusel nn nõustava järelevalve vormis. See puudutab nii toodete tarbijaid kui tegevusloa alusel valdkonnas tegutsevaid isikuid. Lisaks on turujärelevalve protsessis suureks abiks kohustuslik veesõidukite registreerimise protseduur, kus kõik registrisse kantavad väikelaevad peavad läbima registreerimiseelse ülevaatuse.</p> <p>Väikelaevad kui tooted võivad olla väga erineva suuruse ja kasutamiskeerukusega. Siinkohal on tähtsal kohal tootega kaasasolev kasutusjuhend, mis peab sisaldama nii toote üldandmeid, selgitavaid sätteid normaalsest ekspluatatsioonist kui põhjalikku teavet võimalike ohtude (ümberminekuht, tuleoht, ülekoormatus jne.) vältimisest.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	Transpordiamet Valge tn 4, Tallinn 11413, info@transpordiamet.ee , www.transpordiamet.ee/ . Kontaktisik:

	Andres Kõnd, telefon: + 58 366 397, e-post andres.kond@transpordiamet.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

26. Laevavarustus

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2014/90/EU
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Meresõiduohutuse seadus; toote nõuetele vastavuse seadus; nende aluse kehtestatud õigusaktid.
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Laevavarustuse nõuete täitmise järelevaet teostatakse laevade ülevaatuste käigus.
<i>Vastutav asutus</i>	Transpordiamet Valge tn 4, Tallinn 11413, info@transpordiamet.ee , www.transpordiamet.ee/ . <u>Kontaktisik:</u> Kristjan Truu, telefon +372 620 5721, e-post: kristjan.truu@transpordiamet.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

27. Mootorsõidukid ja traktorid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 70/157/EEC; EL direktiiv 98/70/EC; EL direktiiv 2000/53/EC; EL direktiiv 2005/64/EC; EL direktiiv 2006/40/EC; EL määrus 715/2007; EL direktiiv 2007/46/EC; EL määrus 78/2009; EL määrus 79/2009; EL määrus 595/2009; EL määrus 661/2009; EL määrus 167/2013; EL määrus 168/2013; EL määrus 540/2014; EL määrus 2018/858
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Liiklusseadus, toote nõuetele vastavuse seadus; nende alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Turujärelevalve teostamise aluseks on tööplan, mis arvestab olemasolevaid ameti ressursse ja vajadusi. Tööplani aluseks on ametile saabunud vihjed/kaebused, liikmesriikidelt saabunud info nõuetele mittevastavate toodete kohta ning varasem ametialane kogemus antud valdkonnas.</p> <p>Põhilised tootegrupid millele keskendutakse on mootorsõidukites kasutatavad valgusallikad, L-kategooria sõidukid ja sõidukites kasutatavad laste turvavarustus. Peamiselt on planeeritud läbi viia omaalgatuslikke järelevõtmeproseduure.</p> <p>Vahetatava pukseeritava seadeldise osas teostatakse järelevõtmeproseduure vihjete või kaebuste põhjal.</p> <p>Mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse osas teostatakse sõidukite testimist määrus (EL) nr 2018/858 artikkel 8 lg 2 sätestatud</p>

	määras. Lisaks viiakse läbi kontrolle süsteemide, osade ja eraldi seadmestike osas.
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Transpordiamet</p> <p>Valge tn 4, Tallinn 11413, info@transpordiamet.ee, www.transpordiamet.ee/.</p> <p><u>Kontaktisik:</u> Robert Rimm, telefon: +372 5770 3993, e-post: robert.rimm@transpordiamet.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

28. Väljaspool teid kasutatavad liikurmasinad

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2016/1628
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Liiklusseadus, toote nõuetele vastavuse seadus.
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	Vt punkti 9.
<i>Vastutav asutus</i>	Vt punkti 9.
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Vt punkti 9.

29. Väetised

<p><i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i></p>	<p>Väetisetoodete määrus (EL) 2019/1009</p>
<p><i>Siseriiklikud rakendusaktid</i></p>	<p>Väetiseseadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid; toote nõuetele vastavuse seadus</p>
<p><i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i></p>	<p>Põllumajandus- ja Toiduamet</p> <p>Väetiste nõuetele vastavuse kontrollimine CE märgistusega väetisetoodete osas hakkab edaspidi toimuma vihje või kaebuse põhiselt ja planeeritakse toimuma CE märgistusega väetise tootjate, pakendajate, maaletoojate ja turustajate juures vastavalt vajadusele. Siseriiklikult on järelevalveplaani koostamise aluseks väetiseregistris registreeritud väetise käitlejad, õigusaktidest tulenevad kohustused, eelmiste aastate järelevalve tulemused ja riskide hindamine. Samuti laboritulemuste hindamine, vajadusel ettekirjutuste tegemine puuduste kõrvaldamiseks ja väärtegade menetlemine.</p>
<p><i>Vastutav asutus</i></p>	<p>Riiklikku järelevalvet Euroopa Liidu õigusaktides, väetiseseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides väetise käitlemise kohta sätestatud nõuete täitmise üle teostab Põllumajandus- ja Toiduamet.</p> <p>Põllumajandus- ja Toiduamet</p> <p>Teaduse 2, Saku, 75501, Harju maakond, telefon: +372 6051710, e-post: pta@pta.agri.ee, vaetis@pma.agri.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Katrin Tammvere, telefon + 372 53623140, e-post: katrin.tammvere@pta.agri.ee</p> <p>Katrin Laud, telefon +372 6712645, e-post: katrin.laud@pta.agri.ee</p>

<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.
--	--

30. Muud üldise tooteohutuse direktiivi alla kuuluvad tarbekaubad

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 2001/95/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus; tarbijakaitse seadus, kemikaaliseadus
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Järelevalve käigus kontrollitakse tarbijatoodete varustamist eestikeelsete kasutusjuhiste ja märgistusega, kontrollitakse toodete ohutust ja nõuetele vastavust võttes muu hulgas aluseks asjakohased standardid. Vajadusel teostatakse testimisi toote ohutuse välja selgitamiseks.</p> <p>Samuti kontrollitakse tarbijatoodete vastavust terviseohutuse nõuetele.</p> <p>Järelevalvet antud valdkonnas tehakse ennekõike laekunud pöördumiste, signaalide, kaebuste ning RAPEX süsteemist saabunud teadete üle.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalveamet teostab seaduse kohaselt järelevalve nende tarbijatele suunatud toodete üle, mille osas järelevalvepädevus ei ole õigusaktiga määratud mõnele teisele ametile. Terviseamet teostab järelevalvet toodete terviseohutusnõuete täitmise üle.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p>

	<p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p> <p>Terviseamet Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn, e-mail: info@terviseamet.ee.</p> <p><u>Kontaktisik:</u> Marina Karro, telefon: +372 7943530, e-post: marina.karro@terviseamet.ee .</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

31. Biotsiidid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 528/2012 (biotsiidimäärus)
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Biotsiidiseadus; toote nõuetele vastavuse seadus
<i>Kavandatud turujärelevalvetoimingud</i>	<p>Terviseamet</p> <p>Järelevalve käigus kontrollitakse biotsiidide vastavust biotsiidiseaduse ja biotsiidimääruse nõuetele vastavalt Ameti pädevusele, ohuproгноosile ja tööplaanile.</p> <p>Erilist tähelepanu pööratakse biotsiidide registreerimistunnistuste/ lubade olemasolu, toimeainete kasutust vastavalt määratud kasutusala, mürgistusala teabe olemasolu ning üldiseid REACH- ja CLP-määrustest tulenevaid nõudeid kemikaalidele (ohutuskaardid, klassifitseerimine, pakendamine ja märgistamine, arvestades biotsiididele seadusandlusega sätestatud märgistuse erisusi). Kahjuritõrjeteenuse osutaja juures kontrollitakse kahjuritõrjega tegelemiseks majandustegevuste olemasolu, vastutava spetsialisti kutsekvalifikatsiooni vastavust ja kahjuritõrje dokumenteerimist</p> <p>Terviseamet osaleb iga-aastaselt ECHA foorumi rahvusvahelistes BPR-EN-FORCE (BEF) järelevalveprojektides. Projekti BEF-2 (2022) keskmes on ülevaatusprogrammis ja heakskiidetud toimeaineid sisaldavate biotsiidide nõuetele vastavuse kontrollimine.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p>

	<p>Biotsiidide valdkonnas kontrollitakse tarbijatele müüdavate toodete märgistust, registreerimisnumbri olemasolu ning teisi biotsiidiseadusest ja teistest asjakohastest õigusaktidest tulenevaid nõudeid.</p> <p>Järelevalvet tehakse pöördumiste, signaalide ja kaebuste põhisel, plaanipärasest järelevalvet ei toimu.</p>
<p><i>Vastutav asutus</i></p>	<p>Riiklikku järelevalvet biotsiididele ja biotsiidi sisaldavatele toodetele ning nende turul kättesaadavaks tegemisele ja kasutamisele biotsiidiseaduse, selle alusel kehtestatud õigusaktide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 528/2012/EL sätestatud nõuete täitmise üle teostavad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Terviseamet: biotsiidi ja biotsiidiga töödeldud toote kättesaadavaks tegemisele kehtestatud nõuete täitmise üle biotsiidi tootja ja importija juures ning toodete hulgimüügil, biotsiidile kehtestatud nõuete ja selle kasutamise üle kutselise kahjuritõrjeteenuse osutaja juures ning rahvatervise seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seadusega reguleeritud valdkondades; – Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet: biotsiidi ja biotsiidiga töödeldud toote turul kättesaadavaks tegemisele kehtestatud nõuete täitmise üle jaemüügil. <p>Terviseamet Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn, e-post: info@terviseamet.ee, www.terviseamet.ee. Kontaktisik:</p>

	<p>Aljona Honga, telefon: +372 7943625, e-post: aljona.honga@terviseamet.ee.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<p><i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i></p>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

32. Tekstiiltoodete ja jalatsite märgistus

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 1007/2011; EL direktiiv 94/11/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	<p>Järelevalve käigus kontrollitakse tarbijale pakutavate või müüdavate tekstiilist rõivaste ja muude tekstiiltoodete märgistamise või muul viisil teabe edastamise nõuete täitmist. Järelevalve tulemusena väheneb märgistuseta või ebakorrektselt märgistatud rõivaste pakkumine ja tarbijale antakse asjakohast teavet teadliku ostu tegemiseks.</p> <p>Järelevalvet tehakse pöördumiste, signaalide ja kaebuste põhisel, plaanipäraselt järelevalvet ei toimu.</p>
<i>Vastutav asutus</i>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee.</p> <p><u>Kontaktisikud:</u></p> <p>Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee;</p> <p>Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

33. Kristallklaas

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 69/493/EEC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus ja selle alusel kehtestatud õigusaktid
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Järelevalve käigus kontrollitakse tarbijale pakutavate või müüdavate kristalltoodete märgistamise või muude nõuete täitmist. Järelevalvet tehakse pöördumiste, signaalide ja kaebuste põhiselt, plaanipärast järelevalvet ei toimu.
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +372 667 2000, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee <u>Kontaktisikud:</u> Angela Priks, telefon: +372 6201718, e-post: angela.priks@ttja.ee ; Anneli Nagel, telefon: +372 6201714, e-post: anneli.nagel@ttja.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

34. Mehitamata õhusõidukite süsteemid

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL määrus 2018/1139; EL määrus 2019/945; EL määrus 2019/947
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Toote nõuetele vastavuse seadus; Elektroonilise side seadus
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Järelevalvet tehakse pöördumiste, vihjete ja kaebuste põhiselt, plaanipärast järelevalvet ei toimu. Kontrollitavate toodete valikul arvestatakse riskianalüüsi tulemustega. Transpordiamet Järelevalvet tehakse läbi loamenetluse.
<i>Vastutav asutus</i>	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teostab riiklikku järelevalvet tarbijatele kättesaadavaks tehtud „avatud kategooria“ mehitamata õhusõidukite süsteemidele kehtestatud tootenõuete üle. Transpordiamet teostab riiklikku järelevalvet tarbijatele kättesaadavaks tehtud „eri ja sertifitseeritud kategooria“ mehitamata õhusõidukite süsteemidele kehtestatud tootenõuete üle. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn 10614, e-post: info@ttja.ee , www.ttja.ee . <u>Kontaktisikud:</u> Ursula Oraby, telefon: +372 6672091, e-post: ursula.oraby@ttja.ee ; Jana Baljutis-Kütt, telefon +372 6201712, e-post jana.kytt@ttja.ee .

	<p>Transpordiamet</p> <p>Valge tn 4, Tallinn 11413, info@transpordiamet.ee, www.transpordiamet.ee/.</p> <p><u>Kontaktisik:</u> Mait Rõõmus, telefon +372 5813 5909, e-post (mait.roomus@transpordiamet.ee).</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

35. Pakendid ja pakendijäätmed

<i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i>	EL direktiiv 94/62/EC
<i>Siseriiklikud rakendusaktid</i>	Jäätmeseadus, toote nõuetele vastavuse seadus.
<i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i>	Järelevalve käigus kontrollitakse hulgimüüjaid ja ka jaekette, kes on keelustatavate toodete maaletoojateks. Kontrolli objektideks on turupiirangutega tooted (nii keelustatavad tooted kui SUP märgistusnõuetega tooted). Järelevalvet teostatakse tööplaani alusel tootjavastutusnõuete kontrollide raames.
<i>Vastutav asutus</i>	Keskkonnaamet Roheline 64, 80010, Pärnu, telefon: +372 662 5999, e-post: info@keskkonnaamet.ee ; www.keskkonnaamet.ee . <u>Kontaktisik:</u> Margit Pokrovski, telefon +372 56997826; e-post margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee .
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.

36. Tubaka- ja tubakatoodetega seonduvad tooted

<p><i>Tootesektoris kohaldatavad liidu ühtlustamisõigusaktid</i></p>	<p>EL direktiiv 2014/40/EU</p>
<p><i>Siseriiklikud rakendusaktid</i></p>	<p>Tubakaseadus; alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus (mõisted); toote nõuetele vastavuse seadus.</p>
<p><i>Kavandatud turujärelevetoimingud</i></p>	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p> <p>Turujärelevalve sisendiks tubaka- ja seonduvate toodete valdkonnas on ennekõike laekunud pöördumised, vihjed, kaebuste sh RAPEX süsteemist saabunud teated (e-sigaretid). Järelevalves pööratakse tähelepanu tubakatoodete reklaamile ja kaugmüügile.</p> <p>Järelevalvet tehakse pöördumiste, vihjete ja kaebuste põhiselt, plaanipärast järelevalvet ei toimu. Kontrollitavate toodete valikul arvestatakse riskianalüüsi tulemustega.</p>
<p><i>Vastutav asutus</i></p>	<p>Riiklikku järelevalvet tubakaseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide tootega seotud nõuete täitmise üle teostavad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maksu- ja Tolliamet: tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud nõuetest kinnipidamise, nende toodete käitlemise korra, sealhulgas registreerimisele esitatavate nõuete ja nende toodete käitlemisel kehtivate erinõuete, samuti nende toodete Eestisse toimetamisega seotud keeldude ja piirangute järgimise üle. - Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet: teostab riikliku järelevalvet tubakatoote ja

	<p>tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud nõuetest kinnipidamise ja nende käitlemise korra, nende toodete käitlemisel kehtivate erinõuete ning suitsetamiskoha piiramise nõuete järgimise ja elektroonilise sigareti seadmele kehtestatud nõuete täitmise üle vastavalt ameti põhimääruses kehtestatud ülesannetele, samuti spondeerimispiirangu ja müügiedenduse keelu järgimise üle.</p> <p>Maksu- ja Tolliamet Löötsa 8 a, 15176 Tallinn, e-post: emta@emta.ee, www.emta.ee. Kontaktisik: Hille Reinhold, tel +3726762219, e-post: hille.reinhold@emta.ee.</p> <p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Endla 10A, 10122 Tallinn, telefon: +3726201707, e-post: info@ttja.ee, www.ttja.ee. Kontaktisik: Kerly Kirsipuu, telefon: +3724471010, e-post: kerly.kirsipuu@ttja.ee.</p>
<i>ELi turule sisenevate toodete kontrollimine</i>	<p>Koostöö jätkamine Maksu- ja Tolliametiga ohtlike toodete väljaselgitamisel tollipiiril ning nende keelustamine ELi turule laskmisel.</p>

Lisa 2 - Kokkuvõte

Riikliku toodete järelevalvestrateegia eesmärk on tagada järjepidev, terviklik ja integreeritud lähenemisviis toodete turujärelevalvele ja Euroopa Liidu (edaspidi ELi) ühtlustamisõigusaktide jõustamisele tema territooriumil, sealhulgas tema vastutusalas olevatel ELi piiridel.

1. Turujärelevalve riiklik taristu ja korraldus

Toodete turujärelevalve põhimõtted on sätestatud EL määruses nr 2019/1020 ning toote nõuetele vastavuse seaduses (edaspidi TNVS). Turujärelevalveasutused ja nende tööjaotus on üldjoontes määratud TNVSi alusel, millele lisanduvad asutuste omavahelised kokkulepped. Järelevalve toimub Eestis valdkonnapõhiselt. Toodete üle teostavad Eestis järelevalvet kuus ametit: Keskkonnaamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Transpordiamet; järelevalvet ELi välispiiril teostab Maksu- ja Tolliamet.. Ühtseks kontaktasutuseks EL määruse 2019/1020 art 10(3) mõistes on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. ELi turule tulevate toodete kontrolli eest vastutavaks asutuseks EL määruse 2019/1020 art 25(1) mõistes on Maksu- ja Tolliamet.

Üldiselt ei ole turujärelevalveasutuste vahel sõlmitud erilepinguid ning valdkondlik järelevalvetegevus toimub seaduses sätestatud alustel ja korras. Infot vahetatakse korralistel teabepäevadel ning ametite vaheliste otsekontaktidena vastavalt tekkinud olukorrale ja vajadusele kasutades selleks muuhulgas korrakaitse seaduses ja halduskoostöö seaduses ettenähtud ametiabi taotlemise võimalust. Toodete turujärelevalves osalevate asutuste koostöö ja teabevahetuse edendamiseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) juurde loodud turujärelevalve nõukogu, kuhu kuuluvad kõigi TNVS alusel turujärelevalves osalevate asutuste ja nende valitsemisalade ministeeriumide esindajad. Vastavalt TNVSile kontrollib Maksu- ja Tolliamet imporditavate toodete ohutust ja nõuetele vastavust, tehes selleks koostööd asjaomase turujärelevalveasutusega.

Kiirhoiatussüsteem „Safety Gate: RAPEX“ võimaldab kiiret teabevahetust ELi turul toote ohutuse eest vastutavate riiklike ametiasutuste vahel seoses toiduks mittekasutatavate ohtlike toodetega. „Safety Gate: RAPEX“ riiklikuks kontaktasutuseks on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA), kes teavitab Euroopa Komisjoni toote turule laskmise kitsendustest, rakendatud meetmetest (või kavatsusest rakendada meetmeid) ning nendega ettenähtud eritingimustest. Kõik turujärelevalveasutused on kohustatud regulaarselt vahetama omavahel informatsiooni nende poolt tuvastatud ohtlikest toodetest ning neil on ka kohustus

teavitada sellest TTJA-d. Eeltoodud kohustuse täitmiseks on turujärelevalveasutused määranud kontaktisikud.

ICSMS on info- ja teabevahetuse süsteem, mis on mõeldud kasutamiseks toiduks mittekasutatavate toodete turujärelevalveks ja kaupade vastastikuseks tunnustamiseks. ELi turujärelevalveasutused saavad selle kaudu edastada üksteisele infot kontrollitud toodete kohta, testide tulemusi, kasutusele võetud meetmeid jne. Avalik teave võimaldab tarbijatel, kasutajatel ja tootjatel saada infot asjassepuutuva toote kirjelduse ja toote mittevastavuse kokkuvõtte kohta. Eestis on kõik TNVS kohased turujärelevalveasutused ICSMS süsteemiga liitunud ning omavad sellele ligipääsu ning andmesisestusvõimekust. ICSMS riikliku kontaktpunkti ja riikliku administraatori ülesandeid täidab MKM.

2. Taustteave

Eesti kauplejate ja tarbijate teadmised kehtestatud nõuetest ning usaldus tarbimiskeskonna vastu on ELi keskmisest madalam. Samas tooteohutust käsitlevates aspektides on Eesti näitajad ELi keskmisest kõrgemad: nii leiab ca 78% Eestis küsitletud tarbijatest ja ettevõtjatest, et turul olevad tooted on ohutud (ELi keskmine on 72%). Oluline on siinkohal ka esile tuua, et trendi vaadates liigub Eesti EL keskmisest pigem eest. Turujärelevalve osas nõustus üksnes 67% Eesti kauplejatest väitega, et riik tagab piisavalt tootele kehtestatud ohutusnõuete täitmise (ELis keskmiselt oli see näitaja 75%).

OECD on oma toote ohutuse valdkonna töös aina enam esile tõstnud e-kaubanduse ja uuenduslike kaupadega seotud teemad. Nimetatud valdkonnad ning lisaks ka keskkonnaga seotud teemad tulevad esile muuhulgas Euroopa Komisjoni megatrendide kaardistusest.

3. Strateegilised valikud

Toodete turujärelevalve prioriteetsed valdkonnad kujunevad turujärelevalveasutuste riskihinnangute alusel. Täpsemalt koostavad turujärelevalveasutused iga-aastaselt oma järelevalvetegevuste plaanid, mis sõnastatakse üldjuhul ametite tööplaanides. Järelevalve tegevuste planeerimiseks võetakse aluseks oma tegevusvaldkonna ohuprognosisid, olemasolevad ressursid ning ameti prioriteetid.

Toodete turujärelevalves pööratakse eelkõige kõrgendatud tähelepanu lastele suunatud tootegruppidele ning laia tarbijaskonnaga toodetele, millel on ohu realiseerumise risk tavapärasest kõrgem: nt kosmeetika, desinfitseerimisvahendid, hügieenivahendid, elektri- ja elektroonikaseadmed, raadioseadmed, ehitustooted, väetised, elektrilised sõidukid, COVID19-ga seoses isikukaitsevahendid ning meditsiiniseadmed.

Turujärelevalveasutuste ennetava järelevalve teravik on suunatud maaletoojatele ja hulgimüüjatele, kus kogused on suured, et avastada võimalikud puudused enne, kui tooted on jõudnud jaemüüjate kaudu lõpptarbijateni.

4. *Strateegia rakenduskava*

Prioriteetsetes valdkondades plaanitakse kontrollida omaalgatuslikult ettevõtjaid, kes lasevad tooteid turule ja teevad neid turul kättesaadavaks. Eelkõige keskendutakse siinkohal ettevõtjatele, kes suunavad turule tooteid suuremas koguses või kelle osas on varasem järelevalvepraktika osutanud probleemidele. Siinkohal kontrollitakse toodete nõuetekohasust ka ELi välispiiril ning teistes müügikohtades sh e-kauplustes, sotsiaalmeediaplatvormidel ja oksjoniportaalides. Omaalgatuslik kontroll keskendub esmajärjekorras toote märgistuse ja dokumentatsiooni nõuetele vastavuse kontrollile aga ka toodete juhuvalimi alusel testimisele. Samuti pööratakse läbivalt erilist tähelepanu erinevatest kanalitest laekunud vihjetele ja kaebustele seoses ohtlike või nõuetele mittevastavate toodetega: nt „Safety Gate: RAPEX“ teated, ICSMSi kanded, tarbijate/ettevõtjate vihjed või kaebused.

Prioriteetsete valdkondade järelevalveks kavandatakse aastas minimaalselt ca 360 vastavuskontrolli ning testida ca 185 toodet.

Horisontaalsetest algatustest plaanitakse korrastada turujärelevalveasutuste seaduses sätestatud järelevalvepädevusi. Seoses ICSMS ja RAPEX infoedastusega seatakse eesmärgiks süsteemide täitmine kas otse või läbi turujärelevalveasutuste süsteemide liidestamise. E-kaubandusega seonduvalt seatakse eesmärgiks internetimüügi automaatset järelevalvet võimaldavate programmide kasutuselevõtt ning juurutamine. Ohuennetuse tõhustamiseks seatakse eesmärgiks selgitada välja ohtlike toodete põhjustatud vigastuste andmekogumise võimalused.

5. Tulemused ja väljavaated

Turujärelevalve tulemuste jälgimiseks ning hindamiseks lähtutakse toote nõuetele vastavuse võrgustiku (EUPCN) näitajatest: näiteks turujärelevalvesse suunatud ressurss, vastavuskontrollide arv, laboritestide arv, nõuetele mittevastavuse arv. Vastavate näitajate tulemusi kogutakse üks kord aastas ja eelnenud täisaasta kohta ning neid arutatakse turujärelevalve nõukogus.

Samuti vaadatakse kord aastast üle järelevalvestrateegia sisu ning seatud eesmärgid.

6. Koostöö teiste liikmesriikidega

ELi tasemel osalevad turujärelevalveasutused oma valdkonda puudutavates Euroopa Komisjoni ADCO (*Administrative Cooperation Group*) töögruppides, kus tehakse valdkonnaspetsiilist koordineeritud koostööd teiste liikmesriikidega. Lisaks nimetatud ADCO töövormidele osalevad turujärelevalveasutused erinevates muudes ELi ühistegevustes. Näiteks Transpordiamet on varasemalt osalenud mootorsõidukite valdkonna tüübikinnituse- ja turujärelevalveasutuste foorumil „*Forum for the Exchange of Information on Enforcement*“, mille raames arutati tüübikinnitusraamistikku jäävate toodete ning tüübikinnitusmenetlusega seotud probleeme. TTJA on võtnud osa rahvusvaheliste koostöövõrgustike ICPEN (*International Consumer and Enforcement Network*), PROSAFE (*Product Safety Enforcement Forum of Europe*) ja CASP (*Coordinated activities on the safety of products*) tegevustest ja koostööprojektidest, aga ka CSN (*Consumer Safety Network*) koostöövõrgustiku ja „Safety Gate: RAPEX“ kontaktide kohtumistest. Terviseamet osaleb erinevates ühisprojektides ja võrgustikes nagu nt ECHA (Euroopa Kemikaaliamet) foorum, BPRS foorum (*Biocidal Product Regulation Subgroup*) ning PEMSAC (*Platform of European Market Surveillance Authorities for Cosmetics*). Meditsiiniseadmete osas osaleb Terviseamet CAMD (*Competent Authorities for Medical Devices*) kohtumistel ning MDCG (*Medical Device Coordination Group*) tööühmades.

Levinud on ka regioonipõhised turujärelevalvealased koostöövormid erinevates valdkondades. Näiteks Transpordiamet viib väikelaevadega seoses pisteliselt läbi oma valdkonna toodete ühiskontrolle paadimessidel koos naaberriikidega (2008 – Soome, 2009 – Läti, 2011 – Soome, 2012 – Tallinn, 2016 – Tallinn, 2017 – Soome, 2019 - Tallinn), kus aktiivsem koostöö on kujunenud Soome, Rootsi ja Lätiga. Põllumajandus- ja Toiduamet osaleb kord aastas rotatsiooni korras korraldataval Balti- ja Põhjamaade väetisealasel kohtumisel. TTJA kohtub

kord aastas teiste Balti riikide tarbijakaitseametitega, kus arutatakse igal aastal olulisi tarbijakaitse ja toote ohutuse alaseid küsimusi, mis on ühised kõikidele osalejatele, arutletakse ühiste piiriüleste juhtumite üle, antakse ülevaade eelmise perioodi olulisematest sündmustest ja tegevustest ning püütakse leida võimalusi veelgi efektiivsemaks koostööks.

Lisa 3 – Safety Gate: RAPEX kontaktid

1) „Safety Gate: RAPEX“ riikliku kontaktasutuse kontaktisik on:

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet:

Toomas Tamm, e-post: toomas.tamm@ttja.ee, telefon: +372 667 2196.

2) „Safety Gate: RAPEX“ turujärelevalveasutuste kontaktisikud on:

Keskkonnaamet:

Margit Pokrovski, e-post: margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee, telefon +372 56 997 826.

Transpordiamet:

Kaspar Uusnurm, e-post: Kaspar.uusnurm@transpordiamet.ee, telefon: +372 5813 3073.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet:

Anneli Nagel, e-post anneli.nagel@ttja.ee, telefon: +372 620 1714.

Terviseamet:

Marina Karro, e-post: Marina.Karro@terviseamet.ee, telefon: +372 7943 530.

Aljona Honga, e-post: Aljona.Honga@terviseamet.ee, telefon: +372 7943 625.

Põllumajandus- ja Toiduamet:

Väetisetoodetega seondvalt Katrin Tammvere, e-post: katrin.tammvere@pma.agri.ee, telefon: +372 5362 3140.

Taimkaitsevahenditega seondvalt Elle Männisalu, e-post: elle.mannisalu@pta.agri.ee; telefon: +372 6056 889.

Lisa 4 – ICSMS kontaktid

1) ICSMS riiklik kontaktisik ja riiklik administraator on:

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium:

Risto Jõgi, e-post: risto.jogi@mkm.ee, telefon: +372 639 7681.

2) ICSMS turujärelevalveasutuste administraatorid on:

Keskkonnaamet:

Margit Pokrovski, e-post: margit.pokrovski@keskkonnaamet.ee, telefon +372 56 997 826.

Transpordiamet:

Mootorsõidukitega seonduvalt Kaspar Uusnurm, e-post: kaspar.uusnurm@transpordiamet.ee, telefon: +372 5813 3073.

Veesõidukitega seonduvalt Andres Kõnd, e-post: andres.kond@transpordiamet.ee, telefon: +372 5836 6397.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet:

Toomas Tamm, e-post: toomas.tamm@ttja.ee, telefon: +372 667 2196.

Terviseamet:

Marina Karro, e-post: Marina.Karro@terviseamet.ee, telefon: +372 7943 530.

Natali Promet, e-post: Natali.Promet@terviseamet.ee, telefon: +372 7943 533.

Põllumajandus- ja Toiduamet:

Väetisetoodetega seonduvalt Katrin Tammvere, e-post: katrin.tammvere@pma.agri.ee, telefon: +372 5362 3140.

Taimekaitsevahenditega seonduvalt Elle Männisalu, e-post: elle.mannisalu@pta.agri.ee, telefon: +372 6056 889.

Maksu- ja Tolliamet:

Lauri Aasmann, e-post: Lauri.aasmann@emta.ee, telefon +372 6762 203.

Lisa 5 - EUPCNI näitajad

	EUPCNI näitajaid:	Aasta:
Ressurss:	1. Skaleeritud eelarve	
	2. Skaleeritud töötajate arv	
Tegevused	3. Nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid – tooterühmad	
	4. Nõuetele vastavuse põhjalikud kontrollid – tootemudelid	
	5. Laborikatsed – tooterühmad	
	6. Laborikatsed – tootemudelid	
Koostöö	7. Ametite vahelised teabenõuded	
	8. Ametite vahelised jõustamise meetmete rakendamise taotlused	
	9. Teadaanded ettevõtjatele	
	10. Ettekirjutused ettevõtjatele	
Tulemused	11. Nõuetele mittevastavad tooted	
	12. Tooted, mis kujutavad endast ohtu	